

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842 Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—

Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopis se ne vračajo — Oglasi
po tarifu

Schleicher vrnil mandat

Na prošnjo Hindenburga bo kljub temu še enkrat
skušal pridobiti hitlerjevce za toleriranje prezidialne
vlade

Berlin, 29. novembra. Kakor se v dobre
poučenih političnih krogih zatrjuje, je
smatrati tudi misliti, ki jo je prevzel vojni
minister general Schleicher, že za iz-
jalovljeno. Vsa njegova prizadevanja, pri-
dobiti politične stranke za to, da bi privo-
lile v rešitve vladne krize, ki traja že 21
dni, z imenovanjem prezidialne vlade, so
se zlepile na odporu odločujočih strank,
predvsem narodnih socialistov.

General Schleicher, ki je sprva poizku-
šal pridobiti vsaj eno ali drugo stranko za
direktno sodelovanje v vladi, je potem, ko
je po prvih razgovorih s političnimi vo-
ditelji preprčan o neizvedljivosti tega svo-
jega načrta, usmeril svoje prizadevanje na
to, da bi dosegel vsaj nekakšno parlamen-
tarno premirje. Skušal je pridobiti glavne
politične stranke, predvsem narodne socia-
liste, centrum in socialne demokrate, da bi
v državnem zboru tolerirali njegovo pre-
zidialno vlado in ji olajšali položaj s tem,
da bi pristale na odgoditev državnega zbor-
a do pomladi in sicer takoj po konstitu-
iranju. Vsi večerajšnji in današnji njegovi
razgovori s političnimi voditelji v tem
pravcu pa so ostali brezuspešni.

Največ uspeha je imel general Schleicher
še pri centrumu, kjer prevladuje ona struja,
ki se pod vsakim pogojem zavzema za so-
delovanje v vladi, boječ se, da bi daljša
opozicija mogla oslabilo politično moč te
katoliške skupine. V dobro poučenih krogih
se zatrjuje, da je bil s centrumom po
večerašnjih dolgotrajnih konferencah že do-
sežen v načelu dogovor, da bo ne samo
podpiral vlado v državnem zboru, nego je
celo pripravljen sodelovati v vladi sami.
Bilo je že celo načelno dogovorjeno, da
dobi centrum v tem primeru resor mi-
nistra za delo, ki bi ga prevzel eden izmed
voditeljev krščanskih delavskih organiza-
cij. Seveda pa je bil s centrumom odprta
vrata in je vezal svoje sodelovanje na
istočasno sodelovanje narodnih socialistov.
Pri tem pa je včerajšnji general Schleicher
na odločen odpor. Sporočili so mu v naprej,
da se bodo proti njegovi vladi borili z
enako odločnostjo, kakor so se proti Pa-
penovi. Odklonili so sploh vsaka pogaj-
janja.

Soričo takoga položaja general Schlei-
cher ni videl nobenega drugega izhoda, ka-

kor da vrne predsedniku republike svoj
mandat. Zvečer je skupno s Papenom po-
ročal Hindenburgu o svojih razgovorih.
Po daljšem razmotravanju položaja je Hin-
denburg naprosil generala Schleicherja, naj
še enkrat poizkusi stopiti v stike z narod-
nimi socialisti. To naj bi se zgodilo še v
teku noči ali jutri v prvih dopoldanskih
urah. Predsednik Hindenburg namreč hoče
izčrpati vse možnosti sporazuma rešitve
vladne krize, preden se končnoveljavno od-
loči. Že v naprej pa smatrajo v političnih
krogih tudi ta zadnji poizkus za brezupen.

Splošno se zatrjuje, da je odločitev Hin-
denburga že pripravljena. Če narodni so-
cialisti ne sprejmejo sporazuma, bo ob-
novljen Papenov režim, kar bi pomenilo
neke vrste prikrito diktaturo, obenem pa
neke vrste vojno napoved vsem političnim
strankam. V tem primeru bo, kakor se do-
znava iz okolice Papena, državni zbor ta-
kaj odločen za nedolžen čas, ne da bi se
sploh sestel k otvoritveni seji in konsti-
tuiranju, vlada pa bi uveljavila svoj pro-
gram s pomočjo zaslihnih uredb.

Naglasa pa se, da Hindenburg kljub
vsemu temu še ni opustil nade, da bo Hit-
ler, postavljen pred alternativo, ali spora-
zum ali pa diktaturo, naposled vendarle
popustil in pristal na rešitev krize na način,
ki bi ne značil popolnega preloma med vla-
do in strankami. Do odločitve mora vse-
kakor priti najkasneje do jutri zvečer, ker
važni mednarodni dogodki in prečta go-
spodarska vprašanja nujno zahtevajo, da
se kriza vlade čim prej reši.

Vse stranke imajo zadnje dva dni skoro
stalne seje svojih vodstev, da spriti pro-
učijo položaj in zavzemajo svoje stališče.
Kakor se govori, je med strankami že do-
sežen sporazum, da bodo v primeru obno-
ve Papenovega režima in odgoditve držav-
nega zbora vložile skupno tožbo na vrhov-
no državno sodišče zaradi kršitve ustave.

Berlin, 29. novembra. g. V poznih popo-
danskih urah je došlo od Adolfa Hitlerja
obvestilo, da bo prisel jutri ob 9. dopol-
dne v Berlin, da se pogaja z generalom
Schleicherjem. O poteku tega razgovora bo
Schleicher nato takoj poročal državnemu
predsedniku Hindenburgu, tako da se bo
usoda bodoče nemške vlade končnoveljav-
no odločila jutri okoli poldneva.

Francoski parlament o vojnih dolgovih

Francija bi plačevala vojne dolgove, dokler bi dobivala
nemške reparacije

Pariz, 29. novembra. AA. Današnja do-
poldanska seja francoske zbornice, o kateri
so mislili, da bo zgolj formalnega značaja,
je nepričakovano vzbudila splošno po-
zornost, ko je stopil na govorniško tribuno
voditelj desnice Louis Marin in začel go-
voriti o vojnih dolgovih Ameriki.

To se je zgodilo pri debati o zakonskem
načrtu za ureditev odprti kreditov za pro-
računsko leto 1932. Marin je zahteval od
vlade naj zasliši obe zbornici, preden od-
govori na ameriško noto. Njegov govor je
bil globoko čustven in je pokazal, da je v
tem vprašanju vsa francoska zbornica ed-
na v tem, da so ameriške zahteve po plači-
lu slabo utemeljene. Marin je naglasil, da
je francoski parlament ratificiral ureditev
dolgov samo z 8 glasovi večine. Za aman-
dement k dogovoru, ki določa, da bo Fran-
cija plačevala Ameriki samo dotlej, dokler
bo dobivala od Nemčije reparacije, so gla-
sovali celo posanci, ki niso glasovali za
ratifikacijo sporazuma o vojnih dolgovih.
Zbornica je tedaj jasno izrekla, da bo Fran-
cija lahko plačevala Ameriki samo tedaj,
če bo tudi Nemčija plačevala svoje
obveznosti.

Marin je nadalje opozarjal, da je Her-
riot po prvotni Hooverjevi moratoriji
izjavil, da je z njim mislila solidarnost
vseh dolgov. Lausanska konferenca je
slovesno proglasila, da se njeni dogovori

ne bodo mogli ratificirati, če Evropa ne
doseže od Zedinjenih držav zadovoljive
ureditve vprašanja dolgov. Govornik je pri
tej priliki navedel, da je znašal trgovski
dolg, ki je vstet v dolgove, zaradi katerih
se sedaj vrše med Francijo in Zedinjenimi
državami pogajanja, 10.443 milijonov fran-
kov in da je Francija že plačala 10.556 mi-
lijonov.

Nato je posegel v debato predsednik pa-
lamentarnega finančnega odbora Malvy in
izjavil v svojem imenu, da bi bil višek
krivice, če bi Francija morala plačati svoj
dolg Zedinjenim državam, ne da bi kaj
dobil od Nemčije. Francija se je le na
Hooverovo pobudo odrekla nemškimi repa-
racijam. Govornik je nato prosil Marina,
naj umakne zahtevo po takojšnji razpravi
o vprašanju dolgov, da se ne bi zavleklo
glasovanje o kreditih, ki se mora še danes
izvršiti.

Za Malvyjem je izjavil državni podtajnik
v zunanjem ministrstvu, Paganon, da se
bo debata o vprašanju dolgov vršila še pred
15. decembrom. Poslanec Franklin Bouillon
se je brez pridržka postavil na Marinovo
stališče ter razen tega še ostro napadel
politiko vlade, zlasti glede na podpis fran-
cosko-ruske pogodbe, ne da bi se poprej
o tem izjavila zbornica.

Po končani debati je zbornica odobrila
zahtevane kredite.

Nova angleška nota Ameriki

Amerika bi pristala na novo ureditev dolgov za trgovin-
ske protiusluge

London, 29. novembra. AA. Nova angle-
ška nota Zedinjenim državam bo odposla-
na bržkone jutri. Najvažnejši odstavki so
bili sestavljeni včeraj na sestankih pred-
sednika vlade Macdonalda s svojimi naj-
bližjimi svetovalci in tovariši. Splošno pri-
znavajo, da bo nova angleška nota Zedi-
njenim državam najvažnejši dokument, ki
ga je angleška vlada sestavila po svetovni
vojni. Nota bo stvarna in bo navajala do-
kaze za angleško stališče, po drugi strani
pa bo tudi formalno povsem korektna.

Danes je angleški kralj sprejel državnega
zakladnika Nevilla Chamberlaina.

Snoči je imel prvi državni pravdnik
Thomas Inskip govor o vojnih dolgovih, ki
zasluži zaradi jasnosti splošno pozornost.
Govornik je priznal, da imajo Zedinjene
države danes velike notranje težave, na
drugi strani pa je treba uoštevati, da je
Amerika dala Evropi kredite vsaj v času
svetovne vojne v obliki blaga in se v zlatu.
Najvažnejše vprašanje je zato sedaj, kak-
šna naj bo plačilna metoda, če Amerika
odklanja plačila v blagu. Na vsak način je
treba ta plačila odgoditi, dokler ne bodo
prizadeti naši primerne rešitve tega veli-
kega vprašanja.

New York, 29. novembra. AA. Newvor-
ški list Herald Tribune poroča o izjavi

senatorja Pittmana, da bi bil pripravljen
zagovarjati odgoditev in ponovno ureditev
vprašanja dolgov, če bi Anglija in Fran-
cija pristali na protiusluge v carinah in omo-
gočili uvoz ameriških poljskih pridelkov.
List pristavlja, da prihajajo iz vrst ameri-
škega parlamenta glasovi, ki potrjujejo, da
ni več tako agresiven, kakor je bil še ne-
davno, in da bi bil sprejemljiv za novo
preureditev vojnih dolgov evropskih držav,
vendar le proti primernim trgovskim
koncesijam.

Končni izid belgijskih volitev

Bruselj, 29. novembra. AA. Končna elika
belgijske zbornice bo tale: katoličani 79,
liberalci 24, socialisti 73, bojevnik 8 in ko-
munisti 3. V poučenih krogih trdijo, da je
položaj v primeru s včerajšnjo zbornico ne-
premenjen in da ostanejo liberalci jeziki-
na tehtnici.

Bruselj, 29. nov. s. Pri volitvah v senat
v provincah Liege, Limburg, Anvers in
Vzhodni Flandriji so pridobili katoličani 2,
socialisti pa 1 mandat. Liberalci so izgubili
2, flamski narodni socialisti pa 1 mandat.

Velika katastrofa v hrastniškem rudniku

Pri eksploziji lokomotive na bencinski pogon je izgubilo življenje
6 rudarjev, 3 pa so hudo ranjeni — Največja rudniška nesreča v
naših revirjih v 40 letih

Hrastnik, 29. novembra.
Nad hrastniško kotlino in vse ostale
rudniške revirje v Zasavju je legla glo-
boka tuga. Dopoldne se je bliskovito
raznesla strašna novica, da je v rovu
na Ojstrem zaradi eksplozije lokomoti-
ve na bencinski pogon izgubilo življe-
nje šest rudarjev, dočim se trije borijo
z smrtno. Prve vesti so govorile sicer
o več desetih mrtvih in hudo ranje-
nih, vendar je že število nesrečnih žr-
tev tako veliko, da moremo današnjo
katastrofo prištevati med največje, kar
jih beleži v zadnjih letih kronika nesreč
so naših rudnikov.

Vzrok in posledice katastrofe

Delo v rovu na Ojstrem se je tudi
danes razvijalo v običajnem redu in
tempu. Po deveti uri dopoldne je loko-
motiva na bencinski pogon na križišču
v rovu premikala vozičke, natovorene
s premogom. Okrog je bilo, kakor po-
navadl, zaposleno večje število delav-
cev. Naenkrat je s strahovitim pokom
eksplozija bencin v rezervoarju loko-
motive. V hipu je bil v ognju ves pre-
mog, vnela se je tudi obleka nekaterih
delavcev, ki so se takoj onesvestili. Po
rovu se je začel valiti gost dim, pome-
šan z dušičnim plinom. O katastrofi so
sicer takoj bili obveščeni vodilni organi
in tudi delavstvo izven rova, vendar
je pomoč prišla prepozno. V koliko je
sploh bila mogoča, da bi rešila življe-
nje prizadetih, bo ugotovila preiskava.

Reševalci so planili v rov in takoj
so bili alarmirani tudi gasilci. Z Mini-
maxovimi aparati se jim je sicer posre-
čilo udušiti ogenj v rovu tako, da ma-
terialna škoda ni znatna. Ali nesreča
sama, kakorkoli je bila kratkotrajna, je
že storila svoje: devet rudarjev je v ro-
vu obležalo nezvestnih.

Zdravnik dr. Arnsčak, ki je nemu-
dno prišel na pomoč, se je skupno z
ostalimi reševalci zaman trudil okrog
ponesrečenec, da bi jih obudil k živ-
ljenju. Le trem je bila usoda mila. Čim
so prišli k zavesti, so bili takoj prepe-
ljeni v rudniško bolnico — pri ostalih
šestih ponesrečenih pa je žal ostal ves
trud zaman. Doležala jih je — črna
smrt.

Mrtvi in ranjeni

Mrtvi so: 32 let stari Franco Skorn-
šek iz Stane vasi, oče enega otroka;
47letni Martin Dmrož, oče dveh otrok,
pristojen v Trbovlje; 35letni Ignac
Jazbinšek, oče dveh otrok, doma iz
Jurkloštra; 23letni Vinko Spajzer, sa-
mec, doma iz Hrastnika; 30letni sam-
ski Blaž Arhac iz Razborja pri Loki in
24letni Janko Babič, samec, doma iz
Hrastnika.

Posebno hudo je prizadet rudar Vin-
cent Spajzer starejši, ki je izgubil sina
Vinka in zeta Skornška. Oba so polo-
žili na mrtvaški oder v Skornškovem
stanovanju. Blaža Arhaca, ki nima niti
svojcev, so odnesli rudarji najprej v
rudniško mrtvašnico, na željo samskih
rudarjev iz fantovskega doma pa so ga
nato prenesli v dom. Tragična je usoda
Dmrožja. Pravijo, da je šel opozarjat
druge tovaršje na nesrečo in da ga je
pri tem zadušil dim.

V bolnico so prepeljali rudarje Zajca,
Višnjara in Kamenska. Vendar je tudi
njihovo stanje tako hudo, da vsi, ki so
jih videli, dvomijo, da jih bo mogla naj-
vestejša zdravniška nega ohraniti pri
življenju.

Čim se je med rudarji in takoj nato
med prebivalstvom vse hrastniške do-
line razširila strašna novica o katastrofi,
so proti Ojstremu hitele vse zaskrblje-
ne rudarske družine, kakor tudi ostalo
prebivalstvo. Mnogi so sila vzne-
mirjena in obenem globoko potrta čaka-
kala pred rudnikom podrobnih poročil.
Sicer je bilo kmalu znano, kdo vse je
postal žrtev nesreče, vendar so potek-
le cele ure mučnega čakanja, preden so
mrtve rudarje prinesli iz rova.

Pretrpetljiv je bil pogled na jokajo-
če žene, otroke in ostale svojece pokoj-
nih šestih mrtvih rudarjev. Obupno
ihtenje je trgalo srca vsem prisotnim.
Rudniška uprava je izprva želela, da
bi bile nesrečne žrtve položene na
skupni mrtvaški oder, vendar so jih
svoji vzeli seboj na domove, kamor
so jih že proti večeru šli mnogi kropiti.
Dan pogreba še ni določen, vršil pa se
bo najbrže v četrtek.

Preiskava

Generalno ravateljstvo TPD v Ljub-
ljani je takoj obvestilo o nesreči rudar-
sko glavarstvo, ki je odposlalo v Hrast-

nik komisijo z inž. Cihelko na čelu, da
v rovu samem, kakor tudi po zaslišanju
vseh, ki so bili v bližini usodnega kra-
ja in pomagali pri reševanju, ugotovi
dejanski stan. Kako je nastala eksplo-
zija in kaj jo je prav za prav povzročilo,
se še ni dalo z vsoto natančnostjo
ugotoviti, vendar pa se potrjuje domne-
va, da gre za nesrečno naključje. Do-
čim trdijo nekateri, da so bili ponesre-
čenci v neposredni bližini eksplozije, pa
govore drugi, da so bili zaposleni pri
kopanju premoga. Ko so začeli deto-
nacija, so hiteli v smeri proti izhodu,
pri tem pa jih je zajel dušljivi dim, ki
jih je ugonobil.

Zalovanje je vsesplošno. Prebival-
stvo globoko pomiluje ponesrečene ru-
darje, ki so bili splošno znani in na do-
brem glasu, ter iskreno sočustvuje s
silno prizadetimi družinami. Generalno
ravateljstvo TPD v Ljubljani je zago-
tovalo, da bo družba storila vse, kar je
v njeni moči, da olajša bedo preostalih
po nesrečnih žrtvah, zlasti še, da se
preskrbi za sirote.

Še nekatere podrobnosti

Znano je, da stoji rudar vedno z eno no-
go v grobu. Včasih, ko rudarstvo še ni bilo
tako razvito, kakor danes, so bile rudniške
nesreče zelo pogoste. Da pa bi v hrastni-
ških rovih nesreča naenkrat zahtevala več
človeških žrtev, se ni zgodilo že celih 40
let. Takrat je zasulo namreč tri rudarje.
V Trbovljah se je zgodila podobna nesreča,
kakor danes v Hrastniku, leta 1904., ko je
našlo skupno smrt v rovu več rudarjev. Le-
ta 1912 je bilo prav tako več rudarjev za-
sutih.

Nesreča se je zgodila na glavni progi
obrata Ojstro. Celo marsikateremu tujcu je

znano, da je poleg rudniškega skladišča
podkopni rov. Iz njega prihajajo dan za
dnem vozički črne rude, vanj se vračajo
prazni. Vlačijo jih mala bencinska lokomo-
tiva. Danes, ob 8.30 dopoldne, ko so ravno
prilavili lokomotivo za odhod s polnim
vozički iz jame, se je nenadoma vnel pri lo-
komotivi bencin. Zaporedoma so se vneli
tudi zadaj stojеči vozički s premogom ter
podboji, ki podpirajo premogovne plasti v
rovu. Umevno je, da se je pričel dvigati
iz plamenov gost dim, pomešan z ogljikovi-
mi plini. Voda lokomotive je nemudoma
opozoril v bližini zaposlenih 22 rudarjev,
da jim preti nevarnost. Sam je zbežal iz
jame po pomoč, ki pa seveda ni mogla priti
takoj, ker je proga dolga cel kilometer.

Med tem so se v nevarnosti nahajajoči
se rudarji naglo razbežali. V gostem dimu
pa je marsikdo zašel in omagal. Od 22 jih
je padlo v nezavest 9. Obležali so po rovu,
kjer jih je popadla slabost.

Naglo, da hitreje sploh ni bilo mogoče,
so prihiti rudniški reševalci z reševalnimi
pripravami ter so pogasili požar in nemu-
doma pričeli pomagati ponesrečenim tova-
rišem. V jamo so prihili tudi rudniški
zdravnik dr. Arnsčak, rudniški ravatelj, vsi
inženjerji in prosti pazniki iz obeh obratov,
da pomagajo ponesrečenim sotopnikom. S
plinskimi maskami so v gostem dimu iska-
li posamezne ponesrečence. Po zdravnikovi
odredbi so jih odnesli takoj na prosto,
kjer so jim nudili prvo pomoč. Skušali so
jih z umetnim dihanjem spraviti k zavesti.
Trudili so se celih pet ur, vendar so imeli
uspeh le pri treh rudarjih, ki so jih okrog
poldne prenesli v rudniško bolnico. Bili
so to 34letni France Višnjar, 25letni Jože
Zajec ter 34letni Jernej Kramaršek, vsi tri-
je poročeni. Počasi se jim vrača zdravje
in sedaj so že izven vsake nevarnosti.

Mrak je že legal na zemljo, ko so začeli
prinašati iz jame mrtve rudarje. Pretresljiv
je bil prizor, ki se je dogajal v polmračju.
Obupno žalosten je bil pogled na svojoce,
ko so odnašali domov svoje mrtve družin-
ske očete. Za vsakim sprevedom obupno
ihtenje žena in otrok.

Podpis poljsko-ruske pogodbe

Včeraj je bila v Parizu podpisana pogodba o nenapa-
danju med Francijo in Rusijo — Skorajšnji pričetek tr-
govinskih pogajanj

Pariz, 29. novembra. AA. Predsednik
francoske vlade Herriot in ruski poslanik
v Parizu Dvoglevski sta danes popoldne
podpisala v francoskem zunanjem minist-
rstvu pogodbo o nenapadanju med Francijo
in Sovjetsko Rusijo.

Moskva, 29. novembra. d. Podpis fran-
cosko-ruske pogodbe o nenapadanju in v
nedeljo izvršena ratifikacija poljsko-ruske
pogodbe se presojata v Moskvi kot tem
večji politični uspeh, ker je od parafira-
nje obeh pogodb poteklo precej časa, ne da
bi mogli Francija in Poljska dočakati ugo-
den izid rumunsko-rusk h pogajanj. Pari-
ški dopisniki ruskih listov poudarjajo, da
se bodo v prijateljskem duhu kmalu pri-
čela tudi pogajanja o zaključitvi trgovin-
ske pogodbe med Rusijo in Francijo. Me-
rodajni francoski čimtelji bodo pri tem po-
sredili posebno pozornost organizaciji in
mobilizaciji kreditov.

Moskva, 29. novembra. d. Kakor poroča
poljska tiskovna agencija Tass, posveča ves
ruski tisk ratifikaciji pogodbe o nenapa-
danju, sklenjenem med Rusijo in poljsko
republiko, veliko pozornost. Tako pravi
»Pravda«, da tiči pomen te pogodbe pred-
vsem v tem, ker je Rusija našla podporo
v svoji borbi za mir. Pogodba pomeni vse-

kakor tudi izpremembo dosedanjih odno-
šev evropskih držav napram Rusiji; jas-
no pa je, da z njo nikakor ni zmanjšana
vojna nevarnost za Rusijo, ker ni mogoče
pozabiti neuspeha razorožitvene konfe-
rence, niti sistematične sabotaže kapitalisti-
nih držav proti vsem sovjetskim načrtom
in predlogom o realizaciji razorožitve.
Končno naglasja »Pravda«, da pomeni po-
goda mnogo sovjetske mirovne politike in
utrditev mednarodnega položaja Rusije.

Berlin, 29. novembra. d. Nemška diplo-
matska korespondenca opozarja, da je
francosko-ruska pogodba o nenapadanju pr-
va politična državna pogodba z evropsko
velesilo, ki jo je sklenila Sovjetska unija
po berlinski pogodbi l. 1926. Nemčija more
samo pozdraviti ojačeno pritegnitev Sov-
jetske unije v krog ostalih velesil. Razen
tega nudi francoska odločitev dokaz, da je
tudi v Parizu prodrla spoznanje o pravi-
lnosti temeljne misli, ki je bila odločilna
za vzpostavitev razmerja med Berlinom in
Moskvo. Izpremembe ruske politike proti
Nemčiji zaradi zaključitve francosko-ruske
pogodbe o nenapadanju ni pričakovati.
Razširjenje ruskega pogodbenega sistema
je zmanjšuje možnost sporov na vzhodu in
ojačuje misel o razorožitvi.

Razorožitvena pogajanja

Zeneva, 29. novembra. AA. Pogajanja o
nomski zahtevi po enakopravnosti v oboro-
ževanju se bodo pričela v Zenevi v soboto
ali v nedeljo. Pričakujejo, da se jih bodo
udeležili predsednik angleške vlade Mac-
donald, predsednik francoske vlade Her-
riot, francoski vojni minister Paul Bon-
cour, ameriški delegat Norman Davis,
nemški zunanji minister Neurath in itali-
janski delegat Alois.

London, 29. novembra. AA. V političnih
krogih mislijo, da bo Macdonald odpoto-
val v Zenevo v četrtek ali petek. Spre-
mljal ga bo zunanji minister John Simon.

Pariz, 29. novembra. AA. Predsednik
francoske vlade Herriot je danes sprejel
poljskega zunanjega ministra Becka in pol-
jskega poslanika v Parizu Chlapovskega. Po
sestanku je poljski zunanji minister Beck
izjavil, da se je razgovorjal s Herriotom
o aktualnih vprašanjih, zlasti o razorožitve-
nem, ki bo na dnevnem redu konference
petih držav v Zenevi. Razgovor je potekel
v največji odkritosti in solidarnosti.

Iz državne službe

Beograd, 29. novembra. p. Nj. Vel. kralj
je na predlog notranjega ministra podpi-
sal ukaz o napredovanju večjega števila
uradnikov v politično-upravni stroki. Med
drugimi je napredoval g. Vladimir Suša,
politično-upravni tajnik banske uprave v
Ljubljani.

Nenapadalni pakti s sovjetsko Rusijo

Dolgo se je vlekle zadeve s temi nenapadalnimi pakti. Od kod je izšla inicijativa zanje, je težko reči. Po enih verzijah je dala pobudo Francija, po drugih pa Rusija sama. Argumentov je dovolj i za to i za ono razlago. Prav gotovo pa je bilo pri vseh prizadetih strankah ugodno razpoloženje za tako diplomatsko akcijo, ker bi drugače ne bilo uspeha.

Ako kritično gledamo na razvoj mednarodne politike, moramo ugotoviti, da se sovjeti ne branijo nenapadnih in sličnih paktov, kjer koli se jim ponudi prilika zanje. Moskovo vodstvo tretje internacionale res neprestano trobenta o svetovni revoluciji, oficijelna moskovska politika pa je precej drugačna. Vsaj za enkrat je njena glavna skrb še ta, da ima mir od zunaj in si s tem zavaruje nemoten razvoj domačega življenja, ki samo povzroča dovolj resnih in hudih skrbi. Poleg tega Rusija nujno potrebuje boljših finančnih in gospodarsko-trgovinskih odnosov z inozemstvom, ker se vedno bolj kaže, da tudi agrarni ruski kompleks ne more živeti v trajni izolaciji; politični sporazumi pa so vsaj za Rusijo neizogibno potreben pogoj za možnost gospodarskih sporazumov.

Sovjetska zunanja politika je bila iz teh razlogov že več let sem naklonjena vsakršnim mednarodnim aranžmajem. Bolj nedostopne pa so bile države, ki jih je Moskva sodbila, ki pa niso hoteli imeti z Rusijo tesnejših diplomatskih ali gospodarskih stikov. Med temi državami je bila tudi Francija, ki je pokazala večjo dostopnost šele sedaj, ko so v njej po večletnem premoru zopet zavladali desničarji. Pri tem je na zadnje vse eno, ali je izšla s francoske strani tudi formalna inicijativa za nenapadni pakt in za vse, kar je z njim v zvezi, ali pa je le Moskva izbrala ugodno razpoloženje v Parizu.

Vako so pojmovali ozadje zgodovinskega mednarodnega dogodka, kakršna vsekakor sta francosko-ruski in poljsko-ruski nenapadni pakt, tudi francoski desničarski krogi. Že od nekdaj in po svojem programu odločno nasprotni vsakemu zblizanju s sovjetsko Rusijo, so vehementno napadli vodstvo francoske zunanje politike, čim so prišle v javnost prve vesti o pogajanjih med Parizom in Moskvo. Francoska desnica slej ko prej trdovratno odklanja vsako politiko popuščanja boljšeizmu ali celo sprijateljavanja z njim.

Nasprotno pa je Herriot ves čas zagovarjal zmerno politiko napram sovjetski Rusiji. Njegova politika bi gotovo naletela v francoskih masah na ugodnejši odziv, ako bi se mu posrečilo skupno z nenapadno pogodbo doseči z Rusijo tudi pogodbo o ureditvi in odpla-

čevanju starih carskih dolgov. Toda tudi brez tega ima mnogo močnih argumentov, s katerimi lahko podpre sovjetom prijazno orijentacijo v zunanji politiki levičarskih strank.

Najjačji med temi argumenti so zunanje-politični preudarki sami, saj zadržuje že opozorilo na razvoj razmer in dogodkov v Nemčiji. Blazno stopnjevanje nemškega imperializma z zahtevami po reviziji mirovnih paktov, po »korektur« meje, po oborožitvi — skratka, neprestana ostritev mednarodnih odnosov — v Srednji Evropi narekuje budno pazljivost in izrabo sleherne možnosti, ki zmanjšuje nevarnost.

In res smo videli, da so v Berlinu vesti o uspešnih pogajanjih med Francijo in Rusijo vzbudile precejšnjo nevoljo in vidno vznemirjenost. Nemški revanšni in imperialistični krogi se po pravici boje, da bi se iz francosko-ruskega zblizanja utegnile razviti posledice, ki si jih ravno ti krogi v Nemčiji nikakor ne želijo. Zakaj ne, ni nikaka zagotvetka. V Parizu so projektirali francoski pakt kot del celotne pomirjevalne akcije, ki naj bi vključila tudi neposredne ruske zapadne sosedes. Res se je posrečilo doseči popoln sporazum tudi med Poljsko in Rusijo, ki sta sklenili slični pakt o nenapadanju kakor Francija in Rusija. Ni dvoma, da je prav tu eden poglavitnih nagibov za vso to diplomatsko akcijo, saj pomeni pakt razbremenitev poljske vzhodne meje in omogoča Poljski, da posveti vso pozornost in osredotoči vse sile proti zapadu, kjer je nemški pritisk od dneva do dneva jačji. Zaradi tesne povezanosti med Varšavo in Parizom je umevno, da so bili poljski nagibi zelo merodajni tudi za francosko politiko.

S teh vidikov pa se da tudi razumeti, kako da so v Parizu in Varšavi končno podpisali pakt tudi brez Bukarešte. Dolgo so čakali na Rumunijo, to se mora priznati, ko pa se je pokazalo, da se Rumunija ne more pridružiti, so podpisali sami. Dosegli pa so, da so bile v oba pakta stavišne neke klavzule, ki se tičejo v pomirjivem smislu Rumunije. Tako se gotovo ne more reči in res tudi iz Bukarešte ni čitljiv odčitkov, da bi bil kdo Rumunijo pustil na cedilu.

Zato se tudi ni bati kakšne preorientacije v rumunjski zunanji politiki. Nasprotno. Vesti o madžarsko-nemško-italijanskih načrtih za bližnjo bodočnost so ravno v Rumuniji najbolj razburile duhove. Tamkaj se slej ko prej dobro zavedajo, da jim poglavitna nevarnost preči od skupnih nasprotnikov Male antante. In to je odločilno. Diference zaradi Besarabije pa se bodo mogle morabit celo lažje zabrisati ali odstraniti, ako bosta Pariz in Varšava v dobrih odnosih z Moskvo.

Iz avstrijske domačnosti

Dunaj, 29. novembra.

Dočim se javno življenje v Nemčiji vrši v razburjivih senzacijah in zavzema pogosto prav dramatične oblike, je signatura političnega življenja v Avstriji nekakšna umirjenost ali če hočete, zaspanost. Heimwehr, ki je svoj čas skrbela za dramatične akcente, je stopila močno v ozadje. Krpanje notranjih razpok v tej organizaciji ne uživa posebne pozornosti in je tudi pravna akcija s štajerskim krilom, ki je prišla te dni do nekakega zaključka, ostaja precej neopazena. Kongres Hitlerjevih pristavev je vzbujal v prvi vrsti pač te zanimanje policije, ki je imela za uličnim pretepi polne roke posla, ostal pa je brez vidnih posledic in tudi demonstracije narodnih socialstov na državnem prizorišču so bile bolj revne in v glavnem teater za radovednost Dunajčanov. Kongres socialne demokracije je potekel neobičajno mirno in celo razkanični dr. Bauer je odklanjal vsako revolucionarno akcijo in se v nemal za demokratske metode. Tudi zasedanje parlamenta ni prineslo nobenih presenečenj. Kati navlečenost, s katero so stranke mirno in skoro apatično dopustile preložitve terminov za splošno državnozbornsko volitve na prihodnjo pomlad, v resnici ni presenetljiva.

Glavna skrb Avstrije leži pač na gospodarskem polju. Polom velebanke »Kreditanstalt« tlačil vse gospodarske kroge kakor mora. Vendar je baš tu zaznamovati lep uspeh Dollfusove vlade, kateri se je posrečilo doseči končno poravnavo z inozemskimi upniki tega zavoda. Seveda bo morala država doprinese težke žrtve, vendar je krizni, ki jo je povzročila ta gospodarska nesreča, storjen formalni konec. Posledice se bodo pa v javnem in privatnem gospodarstvu še dolgo poznale. Vse-

kakor se priznava Dollfusovemu kabinetu zasluga, da je privedel pogajanja z upniki do kolikor toliko uspešnega zaključka. Uspeh pa je ob enem zelo ojačal stališče Rintelenovo, o katerem se mnogo govori, da želi postati Dollfusov naslednik v kancelarstvu Rintelen s. skuša tudi ohraniti če že ne prijaletstvo, pa vsaj dobre zveze z Velenemci, vendar je to njegovo prizadevanje ne vzbuja nedolžnega soglasja med krščanskimi socialisti. Govorilo se je zadnje dni celo o krizi kabineta, ki naj bi dvignila Rintelena na Dollfusovo mesto.

Mnogo se razpravlja o Dollfusovi zunanji politiki. Njegova potovanja v München in Budimpešto, konferenca z Gombösem ki se je nedavno vrnila od Mussoinija, so predmet živahnih debat in diskusij. Načrti, ki se snujejo baje med Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Nemčijo in o katerih se je oglasil tudi alarmantni Steedov članek, so predmet živahnih razpravljanj in nobena tajnost ni, da velik del krščanskosocialne stranke za avanturističnimi zunanje-političnimi poskusi ne soglasja. Dollfus sam je sicer vse govorice, ki so se razširjale z ozirom na njegova potovanja, energično demantiral, pa niko ne more prav verjeti, da bi bila njegova konferenca z madžarskim premierjem imela za predmet le trgovinsko pogodbo med obema državama.

V javnem gospodarstvu tudi ne vlada popolno soglasje z Dollfusovo politiko. Njegov izraziti agrarni kurz ima mnogo nasprotnikov ne le v socialno-demokratskem taboru, marveč tudi v meščanskih krogih. Trgovina in industrija se z enostransko agrarno smerjo čutila ogroženo. Otežkočenje uvoza agrarnih produktov ni samo nevarnost za podražitev življenjskih potrebščin, ampak ostraža tudi izvoz industrijskih produktov na inozemski trg. Zato v tem vprašanju tudi v krščanskosocialni stranki samj ni pravega soglasja, kaj-

STAREJŠIM OSEBAM

revmatične bolezni zagnjujejo stare dni. Vam, ki trpite na revmatizmu, protinu, trganju, ishlasi, zobobolu in glavobolu, se priporoča masaža **ALGO** za masažo.

Masaža z ALGO vas krepi, osvežuje. ALGA je starejšim osebam pravi blagoslov.

Biskupina Dunaj, Oglaš. reg. god. št. 22.552/32.

ti stranka ima sicer glavno moč v kmet-skem podeželju, ozirajo pa se mora tudi na meščanske kroge, trgovce, obrtnike in tu di uradnike, ako neče trajno izgubiti možnosti, da zopet zavladajo na Dunaju ali vsaj v dunajski upravi zopet pribori vpliv-nejšo pozicijo.

Dollfus pa ravno v tej smeri svoje gos-podarske politike noče popustiti. Dal j je poudarka še te dni na velikem zboru nižje-avstrijske kmečke zveze na Dunaju, ko je bilo zbranih nad 2000 ljudi. Ta »Bauern-bund« je najmočnejša organizacija krščan-skosocialne stranke in ga mora vodstvo v prvi vrsti upoštevati. Na kongresu je nastopil kancelar Dollfus sam kot govornik in se je ponovno priznal k svojem agrar-nemu kurzu. Nastopil pa je kot govornik tudi dr. Rintelen v imenu štajerskega kmetkega ljudstva.

Dunaj sam ima pa svoj dogodek: Brei-terjev odhod. Dolgoletni finančni minister dunajske občine je definitivno zapustil svo-je mesto. Breitner je imel svojevrstno po-pularnost: bil je gotovo najbolj osovraže-ni mož vse Avstrije. Njegova roka ni bila lahka. Davščine, ki jih je vpeljal in z vo-trioto izterjeval, so se občutile v vseh, zlasti trgovskih in podjetniških krogih kot težko pa tudi kot krivico breme. Vendar pa je Breitner obvaroval Dunaj pred za-dolžitvijo in še danes se sme avstrijska prestolnica smatrati za bogato mesto. In vendar je Dunaj izdal v zadnjih letih tež-ke mišljone za preskrbo stanovanj in za vzgledne socialnoskrbne ustanove. V zadnjih desetih letih je izdal dunajsko mesto 815 milijonov šilingov za gradnjo stanovanj in nakup stavb, in to brez za-dolžitve, ki bi že na obrežjih zahtevala ve-dike milijone. Mnogi pozdravljajo Breit-terjevo slovo z zadovoljenjem, ker upajo, da bo z njim vred izginil tudi njegov finančni si-stem. Vsi krogi pa mu sedaj priznavajo njegovo nadmerno delavnost, poštenost in nesebičnost.

Breitnerjev naslednik bo imel težko stališče, čeprav bo prevzel urejeno gospo-darstvo in polne blaginje. Težko pa bo nadomestil energijo, delavno silo, dosled-nost in osebno skromnost, ki je prinesla Breitnerju realne uspehe, njegovemu ime-nu pa dober glas dalec preko dunajskih in celo avstrijskih mej. Mestno gospodarstvo je glavna podlaga moči vladajoče dunajs-ke stranke, socialnih demokratov. Dunaj pa je za avstrijsko politiko odločilno važno-sti. Zaradi tega se zanimajo za mesto vsi politični krogi in vse stranke ter z neko nestrpnostjo čakajo kako se bo mestno gos-podarstvo razvijalo pod novim vodstvom.

Vsa vprašanja in prizadevanja, ki sem jih v svojih izjavah omenil, se gibljejo okoli domačih skrbí, notranjih odnosov in realnih dnevnih potreb. Malo je pro-стора za visokopolitične akcije in tudi pre-cej malo razumevanja. Če ne bo prišla ka-kva posebna pobuda od zunaj, ne bo stopila avstrijska republika v dogledni dobi v osrednje mednarodno političnega zani-manja.

Velik rudarski shod v Trbovljah

Trbovlje, 29. novembra.

V ponedeljek popoldne se je vršil v De-lavskem domu velik rudarski shod, ki ga je sklical ZRJ. Shod se je vršil pod vislom napovedi nesocialnega čina, ki ga misli iz-vesti TPD, da znižajo produkcijske stroške in povečajo dobiček. TPD je namreč napovedala redukcijo kopačev ne glede na njihovo de-lovno dobo, mesto teh pa so sprejela mlaj-še delavstvo — vozače, katerim bo plačevala znatno nižje meze. Ker izgube reducira-ni delavci — med njimi so taki, ki delajo pri rudniku 20—30 let — vse pravice do po-kojnine, četudi so jo sami plačevali toliko let, lahko z mirno vestjo trdimo, da je to eden najneposrednejših činov v zgodovini TPD. Kot poročevalec je nastopil strokovni tajnik ZRJ g. Arh iz Zagorja, ki je poročal o intervenciji strokovnih organizacij na merodajnih mestih, da se prepreči reduc-cija. Iz njegovega govora posnemamo:

Generalno ravnanje TPD je deputacije izjavilo, da bodo sprejeti reducirani delavci po možnosti nazaj v službo, ali ne več kot kopači, temveč kot vozači z dnevno plačo 28 Din. S tem bi delavci izgubili do 30 % na plači, izgubili bi pa še druge ugodnosti. De-lavci, ki bi bili sprejeti nazaj kot vozači, bi bili pozeje upokojeni kot taki, pri čemer bi izgubili mnogo na pokojninah, keravno so 20—30 let plačevali pokojninske prispev-ke no kopaški kategoriji. Z nameravano predčasno upokojitvijo onih kopačev, pri ka-terih bi konstatirala komisija 60 % delane-zmožnost, se bo obremenila pokojninska blagajna, ki se že sedaj bori z največjimi tež-avami, in lahko se zgodi, da delavstvo v nekaj letih sploh ne bo imelo več pokojnin-skih blagin in bodo vsi pravilniki ostali le krpe papirja. Kakor se zatruje, se namer-ava za enkrat reducirati 361 kopačev. Druž-ba bi pri tem profitirala okrog 4 1/2 milijona Din, ki bodo šli po ogromni večini v inozem-stvo. Kakor vse kaže, bo TPD redukcije iz-vedla kljub vsem protestom. Edina pomoč je samoohranba v močnih strokovnih organi-zacijah. Nikdar slova med delavstvom še ni bila tako potrebna, kakor je danes. Danes mora obveljati parola: Vsi za enega, eden za vse. Le v solidarnosti je rešitev delavstva.

K besedi se je ozidal tudi zastopnik NSZ g. Srnc, ki je apeliral na delavstvo voditel-je, naj bodo vsaj sedaj v teh za delavstvo tako usodnih dneh, solidarni in edini v vseh akcijah. V tem pogledu se je mnogo greši-lo. Delavstvo v svoje voditelje ni imelo za-upanja, ker so se ti med seboj prepirali, kar je povzročalo neuspehe strokovnih organi-zacij. Treba mora biti enkrat konec. TPD mora postopati s svojim delavstvom bolj so-cialno, saj o kakih izgubah ne more biti go-voja, gre le za večji dobiček, ki naj ga da družbi že itak izmuznani delavci.

Sprejeta je bila primerna resolucija, nakar je bil shod, ki je bil sicer precej buren, mir-no zaključen.

Izbruhi ognjenika Krakatau

Bandung, 29. novembra. AA. Ognjenik Krakatau je imel včeraj v telu 12 v 923 erupcij. Ena od njih je dosegla višino 720 m.

Proučevanje zakona o zaščiti kmetov

Važna konferenca pri ministrskem predsedniku — Različna naziranja v skupščinskem odboru glede rešitve problema kmečkih dolgov

Beograd, 29. novembra. p. Danes do-poldne se je vršila v kabinetu ministr-skega predsednika g. dr. Srškića kon-ferenca, ki so se je udeležili med drugi-mi ministri g. dr. Kramer, Ivan Pu-ceh, Juraj Demotrovič, Milorad Djor-djevič ter člani vladne večine JRKD v skupščinskem odboru za proučevanje zakona o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnosov. Konferenca je bila sklicana, da se premoste težkoče, ki so se pojavile zaradi raznih vprašani v odboru. O predlogu zakona so se poja-vila namreč razna mnenja in se je v enem delu odbora pojavila zlasti zahteva, naj bi se razdoližitev kmetov izved-la s pomočjo državnih sredstev. Glede na finančni položaj države in gospo-darske posledice take rešitve pa je vla-da to odklonila.

Na današnji konferenci pri minist-rskem predsedniku se je razvila o tem obširna debata, razpravljali pa so tudi o raznih drugih vprašanjih, ki so bila v zvezi s tem zakonom sprožena v od-boru. Načelno je bilo sklenjeno, da se rešijo vsa ta vprašanja na osnovi za-konskega načrta, kakor ga je predložila vlada. Sledila je debata o čl. 2., ki do-loča, kdo je kmet v smislu tega zaka-

na, kakor tudi o obsegu posestev, ki spadajo pod določbe tega zakona. Podrobno so razpravljali tudi o vprašanju obrestne mere, predvsem glede starih dolgov, o načinu in obse-gu njihove amortizacije ter o vprašanju obrestne mere za kredite in vloge v bodeče. Obširna razprava se je vršila dalje o vprašanju, ali in v koliko naj se v okviru zakona o zaščiti kmetov za-ščitijo tudi interesi obrtnikov in trgov-cev.

Razen tega se je na današnji konfe-renci razpravljalo o celi vrsti manjših vprašanj, glede katerih je bilo treba do-seči soglasje, da bi mogel skupščinski odbor uspešno nadaljevati delo ter po-spešiti proučevanje tega zakona, da bi ga mogla do 20. decembra odobriti tu-di Narodna skupščina in senat.

Zakon o občinah

Beograd, 29. novembra. p. Po daljšem odmoru se je danes popoldne zopet sa-stal odbor Narodne skupščine, ki prouč-uje načrt občinskega zakona. Današnji na-čelni razpravi je prisostvoval tudi notra-nji minister g. Živojin Lazić, ki je dal čla-nom odbora razna pojasnila glede posa-meznih odredb tega zakona.

Sreska konferenca JRKD v Konjicah

Ob skoro polnočestvinski udeležbi odbor-nikov, predsednikov in tajnikov krajev-nih organizacij ter županov v srezi, je imel sreski odbor JRKD v Konjicah v nedeljo v dvorani Narodnega doma sresko konfe-renci, ki ji je prisostvoval tudi banovin-ski tajnik g. dr. Zajec. Predsednik sreskega odbora notar g. Ra-do Jereb se je najprej spomnil pred krat-kim umrlih stranknih delavcev lekarnar-ja Vasilja Prorazija, župana Josipa Bo-rovnika iz Brezna in učitelja Alojzija Str-gulca, nakar je poročal o seji banovin-skega odbora v Mariboru. Podpredsednik g. dr. Mejak je poročal obširno poročilo o organizacijskem stanju stranke v državi, posebno v naši banovini in se bavil z raz-nimi aktualnimi vprašanji konjškega sre-za. Po poročilu blaginjskega g. Stanka Sa-jovica je narodni poslanec g. Karel Gašček opisal splošno politični položaj v državi in podrobneje govoril o delu v Narodni skup-ščini.

Po poročilih funkcionarjev sreskega od-bora se je razvila zelo živahna, a vsekoli stvarna razprava o ustavitvi obrata v kamnoolom na Čezulcu, o sreski pomočni akciji, o napravi vodovoda v Stranichah, o podpori po toči prizadetim Malogorčanom, o zasedbi izpraznjenih učiteljskih mest, o brezposelnosti in beračenju, o izvešitvi agrarne reforme in o plačilu davkov po davčnih zvezanjih, ki imajo tudi svoje terjatve napram državnemu erarju.

Soglasno je bila sprejeta resolucija na-slednje vsebine:

1.) Omogoči naj se čimprej zopetno obra-tovanje kamnooloma na Čezulcu pri Opotn-ici, kjer počiva delo že od 12. oktobra in je okrog 80 delavcev brez zaslužka in v največji bedi. 2.) Vodovod in občini Stranice naj se s podporo banske uprave zgra-di kar najhitreje, ker vsa občina silno tr-pi na pomanjkanju pitne vode. 3.) Izpraz-njena mesta učiteljev in učiteljic na raz-nih šolah v srezi naj se nemudno zasede-jo. 4.) Dovolj naj se kompenziranje med darvi in terjatvami napram državi.

Posebej se je obravnavalo vprašanje do-bave krme in preskrbe prehrane za revno ljudstvo v srezi. Seno se bo nakupilo v prvi vrsti doma, če bodo cene odgovarjale. Potrebni bi bili 5 vagonov sena in 5 vagonov slame. Glede prehrane revnega ljudstva je v teku sreska pomočna akcija. Način razpečevanja koruze se bo dogovoril med posameznimi krajevnimi organizaci-jami.

O spremembah volilnega reda in društ-venega zakona je poročal g. dr. Mejak, o za-konskem projektu za zaščito kmetov g. na-rodni poslanec g. Karol Gašček, o projektu zakona o občinah pa g. Rado Jereb. O vseh zakonskih projektih se je vršila zanimiva debata in je dobil g. poslanec primerna navodila. O načrtu zakona o občinah se bo vršila v nedeljo 18. decembra ob 9. uri v Narodnem domu v Konjicah posebna konferenca.

Stiri ure trajajočo sejo je predsednik za-ključil s pozivom na še živahnije delo v krajevnih organizacijah.

JRKD v Šaleški dolini

Šoštanj, 28. novembra.

V soboto se je sestel areki pododbor JRKD v Šoštanju k prvi seji, na kateri sta poročala predsednik g. dr. Mayer in tajnik g. Rudolf Macarol. V sedmih mesecih svojega obstoja je dosegel pododbor prav-lepe uspehe. Zanimanje za novo vsedržav-no stranko v Šaleški dolini stalno raste. Cela vrsta krajev ima že svoje krajevne organizacije, od katerih je najbolj delavna organizacija za Šoštanj okoličico, ki jo vo-dita g. Melanšek in Košan. Tudi v Skalah in Velenju bo v kratkem osnovana krajev-na organizacija. Na seji se je razpravljalo tudi o izredno težavnem položaju rudar-jev velenjskega rudnika, ki po večini že dva meseca niso dobili svojih že itak pihih prejemkov. Enake skrbi tajejo tudi rud-riške dobavitelje, ki so večinoma kmetje iz okolice. Svoje dobave dolo plačane šele po enem letu, tako da so celo za poravnavo davkov v stiskah, čeprav ne po lastni krivdi.

Odlikovanje kamniške »Lire«

Beograd, 29. novembra p. Na predlog prosvetnega ministra je Nj. Vel. kralj od-likoval kamniško pevsko društvo »Lire« ob njegovem 50-letnem jubileju z redom sv. Save IV. stopnje.

Smrt bivšega ruskega poslanika Giersa

Pariz, 29. novembra AA. Bivši ruski po-slanik v Parizu Giers je umrl v starosti 75 let.

Shodi v šmarnem srezi

Narodni poslanec g. Vekoslav Spindler je mel v zadnjem času celo vrsto zboro-vanj v svojem srezi, ki so bila vsa prav dobro obiskana.

Dne 13. t. m. se je vršilo zborovanje v Dobju pri Planini. Zborovali so z zani-manjem sledili poročilu poslanca o važnih političnih in zlasti gospodarskih vpraša-njih. Predvsem jih je zanimalo vprašanje ureditve kmetijskih dolgov ter kreditnih pri-likov v državi.

Istega dne je bil v Šmarju seja širšega sreskega odbora JRKD, na katero so bili vabjeni tudi zastopniki občin in korpora-cij. Seje se je udeležilo nad 60 oseb. Vršila se je obširna razprava zlasti o zakonskih načrtih glede kmetijskih dolgov ter občins-kega zakona. Sprejeti so bili v tem pogle-du po poročilih narodnega poslanca razni sklepi.

Dne 20. t. m. je zboroval g. poslanec v Sv. Roku ob Sotli. Prebivalstvo te občine je zaradi stagnacije v industriji brusnih kamnov silno obubožalo ter je zborovalce zlasti zanimalo vprašanje prehrane čez zimo, tem bolj, ker je bil kraj tudi težko pri-zadet po letošnji suši. G. poslanec je zago-tovil, da bodo merodajni čimrejši stori-li vse potrebno za prehrano.

V nedeljo 27. t. m. se je vršilo pod vodstvom predsednika krajevnega odbora J. R. K.D. veliko zborovanje pri g. Kranerju v Sv. Petru pod Sv. Gorami. Narodni poslanec g. Spindler je v izčrpnem poročilu oris-al današnje politične in gospodarske prilike ter delo Narodne skupščine za omilje-nje in ublaženje posledic težke svetovne krize. Pozival je narod k vztrajnosti, k za-upanju v samega sebe in k veri v boljšo bodočnost. Popoldne se je v Šoli v Podsedri zbralo nad 100 zborovalcev, moških in žensk, ki so z zanimanjem sledili poročilu poslanca. Na obeli zborovanjih je tudi go-voiril ter pozival kmetstvo k samozave-sitvi in kmetstvo mladino k delovanju v prosvetnih organizacijah g. Ivan Kronov-šek, predsednik Zveze kmetijskih fantov in deklet. Zborovalci so povsod vzeli poročila obeli govornikov z odobravanjem na znanje.

Zbirajte knjige za obmejne knjižnice

Zveza kulturnih društev v Mariboru je dobila iz več kot 20 obmejnih krajev prošnje za ustanovitve javnih ljudskih knjižnic. Da bo mogla vsaj nekaterim prošnjam ugoditi, prosi šolska vodstva in narodno ugodstvo po deželi in po mestih, da zbere vse v pose-meznih hišah odvisne in v to svrhu primer-ne knjige ter jih pošlje ali naravnost na na-slov Zveze, ali pa jih hrani pri šolskih vod-stvih, ki naj Zvezo po dopisnici obveste, da bo poslala svojega zaupnika po knjige.

Opozorjamo, da pridejo v poštev v prvi vrsti leposlovne knjige (povesti, romani itd.), v drugi vrsti lažji gospodarski, zgodovinski in drugi podobni spisi. Težke znanstvene in statistične knjige so za ta namen same v balast.

Prosimo, da se ta akcija izvrši najkasneje do 20. decembra ter se naj do tega termina Zvezo o uspehih in posameznih krajih obve-sti z dopisnico.

Zveza kulturnih društev v Mariboru, Cankarjeva ulica 1.

Pofjsko-avstrijska trgovinska pogajanja

Varšava, 29. novembra. s. Skupno z vlad-nimi delegati bo odpotovalo na Dunaj pod vodstvom barona Battaglia tudi odposlanstvo poljske industrije, da bo nadaljevalo prav-likar zaključene razgovore z avstrijsko vlado o novi trgovinski pogodbi.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Oblačno, hladno, eventualno lokalno vedro. — Situacija vzhajajočega dne: Močna depre-sija nad severno Evropo se je pričela pomi-kati proti vzhodu. Zaradi tega je pričako-vati poslabšanje vremena. V južni Evropi vlada čemerno in deževno, toda zmerno toplo vreme. Maksimum temperature znaša 8 do 15, minimum pa ni dosegel nižje. — Dunajska vremenska napoved za sredo: Na višinah bolj jasno, v dolinah bodo morda še ostali nizki oblaki. V jasnih krajih bolj toplo zaradi izžarevanja; v višjih legah lah-ka jutranja slana. V gorah mirno in mlo vreme.

Kaj pomeni znamka TUNGSRAM

NA ŽARNICI?

50 let raziskovanja in razvoja

50 let izkustva v proizvajanju

50 let zadovoljne kupce,

Zat

Dovršena kakovost

Velika svetlobna moč

Ekonomična razsvetljava!

Naši kraji in ljudje

Šmarski župan 70-letnik

Šmarski župan g. Franc Stamberger — 70-letnik! Če tudi ni po rodu iz Šmarja, je služboval toliko let v Šmarju kot ekonom in sedaj kot upokojenec, da ga smatramo za

pravega Šmarčana. Tu je doma in je povsod član kot gospodarski strokovnjak in dobričina. Pridobil si je s svojim delovanjem kot ekonom in vodja državne trsnice velike zasluge za vinogradništvo v srezu, s prijaznostjo in uslužnostjo pa si pridobil tudi prav uspešno pri hranilnici in posojilnici kot načelnikov namestnik. Prištevamo ga v vrsto najodličnejših županov trške občine kakor so bili dr. Jurčič, dr. Rakež, učitelj Ferline (županoval 19 let), notar Krajnc, trgovec Pustek in drugi. — Ob 70-letnici kličemo županu Stambergerju iskreno: Se na mnoga leta!

Ivana Vošnjakova †

Celje, 29. novembra.

V ponedeljek ob 20.15 je umrla znana lastnica celjske pekarnice in hišna posestnica Ivana Vošnjakova, ki je letos poletni se v vsej čilosti obhajala 80-letnico. Pokojnica se je rodila 3. avgusta 1857 kot hči posestnika Kajtna na Gomilskem. L. 1880. se je poročila s pekarskim mojstrom g. Francetom Vošnjakom v Šoštanj. Mladi par je ustanovil v Šoštanju gostilno »Jugoslavija«, ki pa zaradi intrig takratnih renegatov ni imela obstanke. L. 1891. sta kupila hišo na sedanji Kralja Petra cesti v Celju in ustanovila v njej pekarno, ki je kmalu zaslovela kot vseskozi solidno narodno podjetje.

Kakor soproj je tudi ga. Ivana Vošnjakova z veliko ljubeznijo sodelovala v raznih narodnih, kulturnih in dobrodelnih organizacijah. Rečejo so jo že od nekdaj cenili kot plemenito dobrotnico. Zakonca sta vzorno, v narodnem duhu vzgojila šest otrok. Ko je l. 1907. umrl g. Franc Vošnjak, je prevzela vodstvo pekarnice njegova vdova z najstarejšo hčerko Justino, sedaj soprogo tovarnarja g. Kovačiča na Viču. Druga njena hčerka Fani je učiteljica na Ponikvi in častna občanka te občine, sin Vinko je umrl l. 1925. kot orožniški kapetan, hčerka Zora je soproga sodnega svetnika g. dr. Vičarja v Celju, hčerka Marica je soproga carinskega uradnika g. Živkovića v Mariboru, hčerka Mila pa vodi doma pekarsko obrt. Pogreb pokojne bo v sredo ob 15. iz hiše žalosti (Kralja Petra cesta 19) na okoliško pokopališče, kjer bo trupu položeno v rodniško grobnico k večnemu počitku. Plemeniti narodni ženi boči ohranjen časten spomin, preostali nam iskreno sožalje!

Jutri premiera!

Žena brez pižame?

Smrt lastnice zdravilišča v Radencih

Slatina Radenci, 29. novembra.

Tužno je odjeknila vest, da je v ponedeljek ob 18. nenadoma preminila po težki operaciji v 60-letu svoje starosti lastnica znanega zdravilišča v Slatini Radencih ga. Alojzija Wiettschnigova, roj. Guerra. Pokojna, ki je že delj časa bolela, je iskala zdravlja v sanatoriju v Gradcu, toda ni ji bilo več moč pomagati. Po operaciji so nastale komplikacije, ki so povzročile njeno smrt. Pokojnico prepeljejo v domači kraj in se bo pogreb vršil v četrtek na pokopališču v Kapeli.

Iz malih razmer se je gospa Vilčnikova s svojim pokojnim možem s pridnostjo in izredno marljivostjo povzpela do ugleda in premoženja. Od prenapora je tudi ta neupogojna impozantna postava morala kloniti. Domače ljudstvo je z njo izgubilo veliko dobrotnico, kajti za vsakogar je vedno imela odprto roko. Živo se bodo spominjali pokojne gospe tudi vsi tukaj. Posetniki letovišča kot vzorne, vedno skrbne gospodinje. Njena smrt je pa zlasti prizadela siromake, ki jim je dobra gospa bila prava krušna mati, objokovali jo bodo tudi delavci, katerim je bila velika dobrotnica. Pogrešali jo bodo krasni nasadi, ki jih je tako skrbno negovala. Zdravilišče bo poslej vodila hčerka gospa Höhnova, soproga zdravnika, dočim je druga hčerka poročena na Čukoslavaškem. Ugledni pokojnici naj bo ohranjen lep spomin, žalujočim izrekamo iskreno sožalje.

Pri poapnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na kinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih s »Franz Josefovo« grenčico najboljši uspehi pri iztrebljenju črevesa. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Komemoracija v primorskem akademskem klubu

Ljubljana, 29. novembra.

V primorskem akademskem klubu je bila večerja komemoracija za pokojnim goriškim nadškofom dr. Franciškom Sedejem. Na sestanku, na katerem se je zbralo lepo število akademikov, je govoril g. Vekoslav Valentinčič o razvoju odnosov med Vatikanom in Kvirinalom v zadnjih letih, o konkordatu ter drugem sporazumu med obema Rimoma glede katoliške akcije. Posebej je opisal razmere v Julijski Krajini, v kateri je dosegel preganjanje duhovščine svoj vrhunec, ker je bila duhovščina obenem verska voditeljica naše manjšine. V svojem govoru je podal znane vzroke padca goriškega nadškofa, ki so izzvali tudi njegovo smrt.

Klub je nato sprejel posebno resolucijo, ki jo namerava poslati v Vatikan, papeškemu nunciju v Beograd, nadškofu dr. Bauerju v Zagrebu, ljubljanskemu škofu dr. Rožmanu in zvezi jugoslovenskih emigrantov iz Julijske Krajine v Beogradu. Resolucija se glasi:

Protestiramo proti nasilnemu izgonu slovenskih duhovnikov in redovnikov iz Julijske Krajine in odločno zavračamo nametanje italijanskih duhovnikov, ki z malim izjemami ne znajo ne slovenščine in ne srbohrvaščine.

Ugotavljamo, da so imeli Slovenci in Hrvat pred konkordatom poleg posvetnih tudi nekaj cerkvenih listov. Danes nimajo niti enega verskega ali posvetnega časopisa!

Opozorjamo, da je pred konkordatom med Vatikanom in Italijo družba sv. Mohorja, ki stoji pod pokroviteljstvom cerkvene oblasti lahko razpošiljala vsako leto slovenske knjige med vse slovensko ljudstvo, danes pa italijanske oblasti te po slovenskih vaseh kljub odobritvi v masah plenijo knjige te družbe!

Ugotavljamo, da prihajajo posebno po konkordatu jugoslovenski duhovniki v vedno večjem številu pod policijsko nadzorstvo in v konfinacijo, zaradi česar jim je onemogočeno opravljanje duhovniških dolžnosti!

Najenergičneje zahtevamo, da se uvede prvotna določba, zahtevana od Vatikana, ki pa je bila pozneje črtana, namreč, da se

upelje v šole Julijske Krajine pouk verouka v slovenskem ali hrvaškem jeziku! Zahtevamo, da se čimprej odstrani iz nadškofijske stolice v Gorici apostolski administrator msgr. Giovanni Sirotti, kateri namenoma noče govoriti niti ene slovenske ali hrvaške besede in ker je med vsem narodom v Julijski Krajini poznan kot eden izmed najbolj zagrzanih protislovenskih duhovnikov.

Odločno zahtevamo, da se čim prej postavi za naslednika dr. Sedeja mož, kakršnega je zahteval sam umrli nadškof v prisilni prošnji za upokojevanje. Zato apeliramo na merodajno oblast, da postavi za nadškofa moža, ki bo iz vrst našega naroda in ki bo dostojno zastopal cerkev med zaupanim mu našim narodom!

Danes! Danes!
V predprogramu!
Richard Tauber
poje 3 krasne Schubertove pesmi!
»ELITNI KINO MATICA«

Smrtna nesreča otroka

Ptuj, 29. novembra.

Družino Vedlinovo na Ptujski gori je zadela hud udarec. Gospodinja Marija Vedlinova je zakurila v železni peči ter pustila 4-letno hčerko Marico z drugimi majhnimi otroki v sobi, sama pa je šla v kuhinjo po opravljenih. Marica je prišla med tem do žareče peči, kjer se ji je vnela obleka, da je bil otrok v trenutku vseh v plamenih.

Na obupne krike otrok je takoj prihitela mati, ki se ji je nujno nujno prizor. Hitro je s pomočjo čevljarkega pomočnika Stefana Petrača strgala raz otroka obleko, vendar pa je bilo že prepozno, ker je deklica dobila smrtno opekline in je kljub takojšnji zdravniški pomoči v hudih bolečinah naslednjega dne umrla.

Smrtni strel z lovsko puško

Ptuj, 28. novembra.

V nedeljo ponoči okrog 22. ure je prišlo nekaj fantov iz Breznice pri Ormožu v pol ure oddaljeno vasi Prerad v občini Polančici. Tu so se ustavili pred hišo malega posestnika Kandriča. Kandričevi so praznovali neko domačo slavo ter je zaradi tega sin Ignac povabil fante v hišo na kozarec vina. Eden izmed fantov pa ga je brez vsakega povoda udaril za uho, da je padel po tleh. Ko je Ignac oče Fran Kandrič slišal zvonjav preprič in razgrajanje, je vzel svojo lovsko puško ter se podal pred hišo, da pozove fante, naj mirujejo. Komaj pa je spregovoril so ga že napadli, mu odvzeli puško ter ga začeli pretepati.

Danes nepredvidno zadnjikrat
Richard Tauber
poje v predporedu današnjega filma

3 prekrasne
Schubertove pesmi
Nato sledi po veleznimivem »Ufa«
zvočnem tedniku

Robert Stolzova

opereta nežno romantičnega ljubavne-
ga šarma, nepopisnih naravnih krasot,
sladkoopojne muzike in podgajajočih
šlagerjev

Princ iz Arkadije

LIANE HAID
WILLI FORST

Zunanji posnetki te razkošne filmske
operete so bili izdelani v Dubrovniku
in v drugih krajih naše sončne Dal-
macije.

Predstave ob 4., 8 in 10.
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Ko je med tem prišel Ignac Kandrič k sobi ter videl očeta v nevarnosti, je stekel v hišo ter vzel drugo lovsko puško, jo nabil in skočil spet ven ter fante ponovno pozval naj dajo mir. Ker tudi to ni pomagalo, je ustrelil dvakrat v skupino ter smrtno zadell 22 let starega hlapca Franca Emeršiča, ki je klečal na njegovem očetu. Emeršičev Franc se je takoj mrtov zgrudil na tla. Nekaj fantov se je tedaj razbežalo, drugi so pa navali na Ignaca, ki se je obupno branil ter končno vendarle zbežal v noč. Mrtvega Emeršiča so prenesli v mrtvašnico, kjer si je njegovo truplo ogledala sodna komisija. Kandričevega očeta pa so odpravili v ptujsko bolnišnico, ker je dobil hude poškodbe po vsem telesu. Ignac Kandrič je, kakor pravijo ljudje, izvršil dejanje v silobranu in se je tudi že sam prijavil sodišču. Imena ostalih fantov za enkrat še niso znana, ker nekatere izmed njih orožniki še zasledujejo.

Vlom v župnišče v Žalni

Višnja gora, 29. novembra.

V nedeljo 27. t. m. je imelo župnišče v Žalni neljub obisk. Zjutraj med prvo mašo, ko je vladala še trdna tema in ko je bil župnik pri opraviilu v cerkvi, je izbrabil ugodno priliko neznan tat ter se prikradel v župnikovo delovno sobo. Iz nezaprtega predala pisalne mize je odnesel 1500 Din in zavojček cigar. Kakor kaže, se je tatu hudo mudilo, ker je vzel le to, kar mu je v prvem trenutku prišlo v roke. Če bi odprl še naslednji predal iste pisalne mize, bi bil njegov plen mnogo večji, zakaj v tem predalu je bila večja vsota.

O vladu je bila obveščena orožniška postaja v Višnji gori, ki se je pod vodstvom aglignega in iznajdljivega komandirja g. Kovačiča takoj napotila na delo. Ugotovilo se je, da je drzni vlomilec pristaval k hiši lesto v splezal do stranišnega okna, ki ga je razbil in tako zlezel v notranost. Po isti poti se je tat zopet vrnil na prosto. Storiča še niso našli, ker ni zapustil nikake nepo-

Dežniki, nogavice

najprimernejša darila za Miklavža
Vidmar, Pred škofijo 19
13581

Starinske zanimivosti pri Dovžah

Rimske starine pri Zg. Dovžah —

Dovže, 28. novembra.

Skoro neznana je vas Dovže, tretje postajališče za Siovenigradem proti Mislinju. Le malokdaj pogleda oko turista v ta lep kotiček Gor.-mislinjske doline. Ob vnožju tega dela Pohorja sta vsi Zgornje Dovže in niže Spodnje Dovže. Arheologom ti kraji glede rimskih starin najbrže niso mnogo znani. Ako hodiš po vasi in ustaviš kakega starega moža ali ženo, izveš, da je bilo tukaj v starih časih rimsko mesto. Nekateri vedo povedati še več, namreč, da je Mislinja nekoč tako narasla, da je mesto pokrila z zemljo, peskom in kamenjem.

Gotovo je na teh govoricah nekaj resnice. Arheološka raziskovanja bi najbrže našla rimsko vojaško ali trgovsko postojanko. Kmetje pripovedujejo da je že pred vojno kopal na Zg. Dovžah neki profesor in našel na obokane rimske grobove, kjer je našel predmete, ki so jih Rimljani dajali pokojnikom v grob, namreč žare, meče, nože in razne posode. Na polju naletijo kmetje pri raznih prilikah na zanimive starine, največkrat na staro zidovje, ki jih pri delu seveda zelo ovira, zato kamenje navadno odstranijo in čisto porabijo za zidanje. Neki kmet je iz radovednosti sledil takšnemu zidu in je pri tem odkril klet. Teh zidov je zelo dosti in je prav verjetno, da je to rimska in ne morda kaka srednjeveška naselbina. Dajle govore kmetje, da so na mestih, kjer bobni, zakladi. Seveda bodo to najbrže obokani rimski grobovi. Muzejsko društvo v Celju naj bi ta kraj preiskalo in poskrbelo za to, da se znamenitosti ohranijo.

Tam v bližini sta tudi staro grobišče in gradišče. Približno dvoslo korakov od glavne ceste v smeri proti Mislinju stoji lična naselbina, imenovana Straže. Naši pradedi so radi imenovali naselbine po naravnih posebnostih tistega kraja. V tem primeru nam že ime samo pove, da je morala tukaj biti nekoč naselbina ali močno utrjen kraj.

Vsak tujec takoj opazi vzvišen gozd sredi ravnine in nehotno pomisli, ali je to delo narave ali delo človeka. Da je zadnje pravo, kažejo nasipi iz zemlje in kamenja. Nasip se ne vleče okoli in okoli utrdb, ampak ponekod, kjer je že od narave same gradišče utrjeno preneha in kmalu tudi popolnoma izgine. Tako na mestu, kjer je bližnji potok izkopal veliko in globoko strugo, nasip sploh ne obstoja, ker je bivališče bilo tu že od narave zelo zavarovano. Gradišče, ka-

sredne sledi. Marljivo orožniki so na delu noč in dan in obstoja upanje, da bodo zlikovca kmalu spravili za zamrežena okna.

Brezsrčna mati

Maribor, 29. novembra.

Pred mesecem smo poročali, da je našel viničar Stravs iz Dobrenja v svojem dobrenjskem gozdu pri St. Ilju v Slovenskih goricah, napol mrtvega, poldrugo leto starega dečka, ki ga je odložila tamkaj neka mlajša, slabotna ženska, ki se je tiste dni potikala v tamkajšnji okolici. Stravs je otroka vzel domov, zadevo pa prijavil orožnikom ter podal približni opis ženske. Orožniki so po celomesečnem vsestranskem poizvedovanju večerj vendarle ugotovili identiteto brezsrčne matere in jo aretirali v osebi 28-letne služkinje Katarine Galovičeve iz savske banovine, ki je uslužbena kot dekla pri nekem posestniku v Košakih. Galovičeva je prišla s svojim otrokom letos v aprilu iz Hrvaške v Maribor in našla službo pri navedenem posestniku, ki pa je vдовec. Med njima se je kmalu razvil ljubezensko razmerje, ki ni ostalo brez posledice. V pričakovanju drugega otroka se je Galovičeva na opisani nečloveški način hotela iznebiti prvega sinčka. Pri aretaciji je Galovičeva svoj zločinski namen priznala, nakar je bila izročena sodišču.

Voltaire

je znan vsem; mnogo se je že razpravljalo o njegovem nagajenju za kavo. Ogledno pa si nekoliko še drugo stran. V študiju Maxa Oppenheimerja o Voltaireu je stavek:

»Voltaire je začel disertacijo o francoskem jeziku ter si je iskal mrzlično budnost svojih deset do dvajsetih ur delavnosti z dvajset do trideset skodelicami kave in za ceno svojega življenja, kajti tega poslednjega napada ni mogel več vzdržati.«

Danes bi tudi Voltaire mogel piti svojih 20—30 skodelic kave, ne da bi škodoval svoemu zdravju. Sedaj imamo kavo Hag, kofeina oproščeno neprekosljivo znato kavo. Kava Hag tudi 100% ni užitek in vzpodbudo, toda brez neugodnih posledic za srce in živce.

Ako se kava Hag kje še ne dobi, prosimo, da pišete na:

Kava Hag d. d., Zagreb, Kaptol 10.

Jutri premiera!

Žena brez pižame?

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 30. Roksi. A.
Četrtek, 1. decembra: Zaprtio (generalna).
Petek, 2. Carjevič Aleksej. Premiera. C.
Sobota, 3. ob 15: Gospa Inger. Dijaška predstava po znatno nižnjih cenah. Izven.

Nedelja, 4. ob 15: Srce igračk. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20: Carjevič Aleksej. Izven.

OPERA

Sreda, 30. Adel in Mara. Slavnostna predstava v proslavo Narodnega praznika. Sreda.

Četrtek, 1. decembra: Zaprtio.
Petek, 2. Zaprtio.
Sobota, 3. Manon. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Začetek ob 20.

Sreda, 30. Boccaccio. B.
Četrtek, 1. decembra ob 15: Friderika. — Ob 20: Za narodov blagor. Slavnostna predstava. Znižane cene. Zadnjič.
Petek, 2. Plesni večer Katje Delakove. Dramske cene.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

KULTURNI PREGLED

Premiera Hatzejeve opere „Adel in Mara“

Splitski skladatelj Josip Hatze je izročil upravi Narodnega gledališča v Ljubljani svoje najnovejšo operno delo »Adel in Mara«, ki bo imelo danes svojo krstno predstavo v ljubljanski operi. Prvo krstno opero »Povratek« je napisal v Splitu l. 1910. Bila je pogosto izvajana v Zagrebu, Splitu, Osijeku, Sarajevu, v Ljubljani in na Čukoslavaškem. Opero »Adel in Mara« bodo že v najbližji bodočnosti izvajali tudi v Beogradu in Zagrebu.

Josip Hatze se je rodil l. 1879. v Splitu, kamor se je preselil njegov oče iz gornje Vipavske doline. Mati pa mu je Dalmatinka. Posvetil se je glasbi in bil učenec ljubljenske slavnega skladatelja Petra Mascagnija, katerega v marsičem, posebno pa v bogati in pestri instrumentaciji, prav rad posnema. V mladih letih je napisal največ pesmi, ki so izšle v Zagrebu in na Dunaju ter mu pridobile veliko slavo. Zaradi svoje izredne melodioznosti so se te pesmi priljubile med peveci in tudi med občinstvom. Poleg tega je napisal Hatze razne zbornice za štiri glasove, dalje za zbor in orkester, nekaj orkestralnih komadov in razne priredbe jugoslovenskih narodnih popevkov.

Njegovo najnovejšo operno delo »Adel in Mara« je v marsikaterem pogledu shišno »Povratku«. Tudi to delo je po veliki večini

zgrajeno iz melodij in arij, ki se kaj rade in lepo poslušajo. V sredstvih je precej preprost, zato smemo njegovo najnovejšo opero šteti med prave ljudske opere. Tudi tu ne

išče novih poti, temveč se izživlja v lepih kantilenah in arijah, ki zanje črpa večkrat snov iz narodnih motivov, posebno dalmatinskih in bosanskih. Instrumentalni part si sicer enostaven, a zveni sočno in polno.

Vsebinska opera je napisana na podlagi zgodovinskega dokumenta iz l. 1574., v katerem opisuje takratni beneški grof, ki je bil poglavar beneškega Splita, duha in življenje v Dalmaciji. V kratkih obrisih je vsebinska naslednja:

Ko se ves svet veseli lepe pomladi, se je vršil v Splitu na dan sv. Dujma sejem. Na ta sejem je prišel mlad, lepo oblečen Turek iz Klisa po imenu Adel ter je prodajal vosek, med in dišave iz rož. Trg so obiskovali Splitani, med njimi tudi bogata Vorničeva družina. Hčerki Ivanica in posebno Mara sta veljali kot lepotic, obe lepo oblečeni, polni zlata in srebra. Na tem sejmu sta se Adel in Mara prvič videla in takoj zaljubila, vendar je bila Mara v strahu, bala se je Boga in Marije, ker je bil Adel Turek. Zato je veliko plakala.

Ko obiščejo Vorničevi ponovno sejem, je zapel Adel pesmico: »Turčin se je zagledal v belo globoko, katere lica so belejša kot moj vosek in lepša od mojih rož! Njegovi sosedje, Turki na sejmu, so slišali to pesem in šepetali: Adel je zaljubljen. Adel je to čul in odšel, Mara pa je jokala. Domači jo vprašujejo, kaj ji je, a ne morejo dobiti od nje nobenega odgovora. Sestra Ivanica jih prosi, da grede takoj domov, kjer vse zvedo. Vsi so pregovarjali Mara, da pusti Turka, a ker je bilo vse zaman, so sklenili, da jo pošljejo v samostan sv. Marije za dve leti, češ, da se bo pozabila v tem času sramota, ki jo je doživela Vorničeva družina. Ivanica ee boji za svojo sestro Mara, erte z njo v samostan in ji streže z veliko ljubeznijo. V samostanu Mara težko zrači. Neko noč ji je po-

slal Adel pismo, v katerem ji želi zdravlja ter ji pove, da se bo dal krstiti, ko bo njen mož. Mara pa je kmalu od žalosti umrla.

To pripovedko iz Splita in okolice je porabil za svoj ep splitski pesnik Luka Botić po njem je napisal dramo o Bidni Mari Niko Bartulović, po obeh delih pa libreto opere dr. Branko Radica.

Češka Filharmonija v Pragi bo izvajala na slavnostnem koncertu l. decembra nanovo predelani Bravničarjev »Slavicus himnus« in najnovejšo, čez pol ure trajajočo Oesterchev orkestralno skladbo »Koncert za orkester (simfonija)«, ki bo ob tej priliki sploh prvič izvajana. Obe skladbi bo dirigiral profesor Stupka. Koncert bodo oddajale vse čukoslavoške radijske postaje.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730.

Harry Piel

v senzacionalnem filmu

Človek proti človeku

Ob 4., pol 8 in 9. zvečer!
Najnižje cene!

Domače vesti

• Kraljica botra delavčevi hčerki. V All-pašnem mostu pri Sarajevu je Nj. Vel. kraljica Marija kumovala devetih hčerki železniškega delavca Nike Palca. Kraljica je zastopal brigadni general Gjočević. Pri tej priliki je zastopnik botre kot dar kraljice Marije izročil mali Algi zlat križec z verzičlo in velik zlat cekin s podobo kralja Aleksandra.

• Nova člana državne uprave razlaščenih gozdov. G. poljedelski minister Juraj Demetrotović je imenoval v državno upravo v dravski banovini razlaščenih gozdov še dva nova člana, in sicer g. Ivana Arka ml., posestnika in trgovca v Ribnici, in g. Evgena Ivanca, župana v Sodražici. Oba imenovana gospoda sta večeraj že prisostvovala seji državne uprave. Na dnevnem redu te seje so bila poročila strokovnih komisij, ki so po naročilu dr. uprave na terenu pregledale v poštev prihajajoča gozdna posestva, in predlogi teh komisij glede prevzema v last razlaščenih gozdov. Vsi zaključki so bili storjeni soglasno, oziroma s sedemdesetinsko večino.

ZIMSKE SUKNJE

in vsa druga oblačila v največji izbiri
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova 12

• Novi fonetični poizkusi univerznega profesorja dr. Vebra v radiu. V sredo 7. decembra se začne nov fonetični poizkus profesorja dr. Vebra. Kakor znano, so se vršili takšni poizkusi z velikim uspehom pri občinstvu in z dragocenimi znanstvenimi izsledki že lani v studiu naše postaje. Letošnji poizkusi bodo nadaljevali lanjskih in so razložili, da se bodo letos vršili v fizikalnem inštitutu naše univerze in da se bodo odondod prenašali. Vršili se bodo trikrat tedensko, a prenašali se bodo le enkrat za širše občinstvo in njegovo sodelovanje, in sicer redno vsako sredo od 18.15 do 19. Profesor g. dr. Vebra in z njim Radio Ljubljana prosita s tem vse tiste, ki so pri teh poizkusih že lani sodelovali, pa tudi vsakogar, ki bi letos hotel redno in resno sodelovati, naj blagovoli svojo pripravljenost za sodelovanje javiti z dopisnicami vsaj do sobote 3. decembra. Navesti je treba natančne naslove. Poudarjati pa, naj se javijo samo takšni sodelovalci, ki se bodo poizkusov resnično udeleževali, da se bo lahko vodila točna evidenca. Vsakemu udeležencu bo

Danes! Danes!
V predprogramu!
Richard Tauber
poje 3 krasne Schubertove pesmi!
»ELITNI KINO MATICA«

poslat seminar za eksperimentalno psihologijo dva formularja, na katerih naj beležijo ugotovljena opazovanja. Kdor formularja ne bi prejel, naj si ga blagovoli sproti po vzorcu, ki ga bo objavila v svoji 49. številki revija Radio Ljubljana. Poizkusi bodo enaki lanjskim z razliko, da se bo zdaj vršila najnatančnejša kontrola, da se dobi pravo znanstveno gradivo. Polovica vsakega poizkusa bo v temi, polovica v svetlobi in se naj bi tudi udeleženci doma ravnali po tem. Sicer pa ostane vse kakor lani; glasi je treba to poudariti glede tajnosti, ki je za vsakogar strogo zaupljiva. Želimo, da bi ta poziv našel mnogo odziva, ker bo delo, ki bo iz njega izšlo, edinstveno in neprecenljivo vrednostno.

• Prijatelje mladine opozarjamo na jutrišnje proslavo mestne ženske realne gimnazije, ki jo bo oddajal dopoldne šolski radio. Na skoredu je petje, zborne deklamacije in igra.

• Predtrg proglašen za letovišče. G. minister trgovine in industrije je odobril, da se proglašajo Predtrg v radovljiskem srežu za letoviški kraj. Istovestno so iz službene seznama letoviških in tujskega prometnega krajev v dravski banovini črtane Rodine in občini Breznici v radovljiskem srežu.

• Devetsto obedov splitskim revežem. 1. decembra bo mestna občina v Splitu pogostila 900 tamkajšnjih siromakov.

DR. CERNETOV POSLOVNI KOLEDAR
IN ADRESAR ZA 1933 DIN 30.

Večerne toalete — damski modni atelje
JOSIPINA IGLIČ, Tavčarjeva ulica 3.

MIKLAVŽEVANJE

SOKOLA I NA TABORU S PLESOM.

Za odrasle: v soboto, dne 3. decembra ob 8. uri zvečer,

za mladino: v ponedeljek, dne 5. decembra ob 5. uri popoldne. 13202

Kaj nam mar je tisočakov, kaj kovačev, kaj stotakov, par dinarjev že je dosti, da smo Slamičevi gosti.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

29. novembra 1932.
Ljubljana 7, 773,6, 7, 90, mirno, 10, 13,8, dež Ljubljana 13, 775, 8, 80, NI, 10, —, Maribor 7, 773, 6, 90, mirno, 10, 7, dež Zagreb 7, 772,8, 7, 90, SE4, 10, 10, dež Beograd 7, 772,2, 5, 90, SW1, 10, —, Sarajevo 7, 771,3, 8, 80, mirno, 6, —, Skopje 7, 774,7, 1, 90, mirno, megla, —, Split 7, 769,9, 1,5, 90, SE10, 8, 0,1, dež Kumbor 7, 770,3, 13, 90, SSE2, 8, 0,1, dež Rab 7, 770,5, 10, 90, NW4, 10, 17, dež Ljubljana 11, 7, Maribor 9, 6, Zagreb 11, 7, Beograd 14, 5, Sarajevo 14, 7, Skopje 13, 1, Split 17, 14, Kumbor —, 13, Rab —, 7.

Sonce vzhaja ob 7.14, zahaja ob 16.21. Luna vzhaja ob 9.38, zahaja ob 16.59.

• Samomor trgovskega vajenca. Na avstrijski državni praznik je odšel na planino Mrzki log pod Košuto 18letni trgovski vajenec Herman Lussner iz Celovca, po rodu iz Bajtše. Ker ga še naslednjega dne ni bilo domov na Bajtše, so ga šli iskat, in oče sam ga je prvi zagledal obsečenega. V lepu je imel nesrečni mladenič pismo, v katerem navaja kot uro svoje smrti nedeljo dopoldne, starše pa pros, za odpustanje. Zakaj je šel v smrt, ni zapisal.

• Eksplozija zemskega plina pri Sieku. Po vestih iz Siska se je predvečeršnjim popoldne smrtonosno ponesrečil strojni ključavničar Josip Kovačič zaradi eksplozije plina. Kovačič je zaposlen v industriji g. Teslića ter je imel naročilo, da stavi v pogon neki stroj za črpanje mineralne vode. V omenjenem oddelku se nahaja tudi cev, iz katere neprestano uhaja plin. Ko je priključil motor, je švignila iz kolese iskra, ki je povzročila eksplozijo. Na Kovačiču se je vnela obleka in ves v plamenu je pohitel na prsto, kjer so mu tovariši skušali pomagati. Na mnogih mestih je nesrečnemu ključavničarju zgorela koža in meso do kosti. Kovačiča so nezvestnega v brezupnem stanju prepeljali v bolnico.

• Ustanovni občni zbor podružnice Slovenskega lovskega društva za sodne okraje Mokronog, Novo mesto, Trebnje in Žužemberk bo 8. decembra v magistratni dvorani v Novem mestu. Začetek ob 10.15. Vabljeni so vsi včlanjeni lovci imenovanih sodnih okrajev.

• Miklavžev večer v Zagrebu. V soboto 3. decembra priredi Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu Miklavžev večer v Sokolnici na Trgu kralja Aleksandra. Posebno pozornost bo vzbujal Miklavž, ki bo letos vse prenovljen. V spremstvu bodo po stari navadi Mefisto, parkiji, sv. Anton in Faust. Okrepčevalnica bo letos na višku. Poleg brezalkoholnih pijač se bosta točila še cvetec in ljutomerčan. Spored: petje, Miklavžev nastop in pograv, razdeljevanje darov in ples. Vstopnina 10.— Din. Začetek ob 21.

• Nekaj za Miklavža. Kdor hoče, da dobi otrok veselje do učenja, naj mu kupi za Miklavža lepo pripovedno knjižico. S tem, da otrok bere lepe povestne knjižice, dobi tudi veselje do šolskih knjig. Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3, nudi za mal denar roke lepe in zabavne knjižice.

• Pozor Miklavži! Ali že poznaš izvirno domačo slovensko velezabavno in poučno mladinsko družabno igrico »Pot po Jugoslaviji«. Mladji popotniki si s kockanjem in skakanjem utirajo pot preko 100 jugoslovanskih mest, čez reke in jezera, po morju in čez gore, čez banovinske meje naravnost v kraljevski Beograd. Igralec pade v morje, izgubi prtljago, pozabi dežnik, stopi na napačen vlak in že ga požeze za mnogo kilometrov nazaj. Ko že zmaguje prav blizu glavnega mesta, ga vrže nezgoda daleč od cilja. Igrica, ki prekipava šegave nagajivosti, poučne zabave in domoljubja se dobi s slovenskim in srbsko-hrvatskim besedilom za 58 Din. Pot po Jugoslaviji, šah, milinec in nova otroška igrice »Za sonce«, vse štiri igre v lepem kartonu stanejo 82 Din. Igre so na prodaj po vseh galanterijskih trgovinah in trgovinah s papirjem. Naročajo se lahko tudi naravnost v založbi Belo-modre knjižnice, Ljubljana, Prečna ulica 2 (Šolska kuhinja).

• Obolenja dihalnih organov so navadno posledica vsakega prehlajenja. Zdjaj ko je nastopila doba teh prehladov, je vsakokor potrebno opozoriti na to, da je Kresival »Bayer« eno najboljših sredstev za zdravljenje dihalnih organov. Kresival hitro in gotovo pomaga pri akutnih in kroničnih obolenjih, ublažuje mučni kašelj, ker mehča sluz in tako lajša izkašljevanje.

• Obleke in klobuke kemično čistil, barva, pisira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

• Pred novinarskim koncertom. Četrtkov novinarski koncert vzbujal tako živahno zanimanje, kakor ga je tradicionalna novinarska prireditelj vzbujala v najboljših povojnih letih. Sodeč po doseženi prodaji vstopnic, bo koncert razprodan že v predprodaji. One, ki še nimajo vstopnic, opozarjamo, da naj pohite, če hočejo posejti to najprejnejšo družabno prireditev letošnje sezone! Občinstvo opozarjamo, da je v programu nastala sprememba: pevski zbor »Ljubljane« bo zapel dve točki: dr. Ipančević »Imel sem ljubljavo« in Maroltovo »Oj ta vojaški bobene«.

• Proslava državnega praznika. Jutri se bo vršila ob 9. v pravoslavni kapeli v vojašnici Vojvode Mišića, ob 10. pa v stolnici in v evangelijski cerkvi slovesna služba božja. Zvečer ob 18. bo vojaški mirozov iz vojašnice Kralja Petra I. Povorka bo šla čez Marijin trg, Wolfovo ulico, Kongresni trg, Šelenburgovo ulico, po Tyrševi in Miklošičevi cesti, mimo hotela Struželj, Komenskega ulici, Vidovdanske cesti, Sv. Petra cesti čez trg Tabor in nazaj v vojašnico Kralja Petra.

NACE NAROB, tapetnik, Ljubljana
Gospodarska cesta 16 (pri Levu) 225

MIKLAVŽ je naročil pri nas veliko množino smučarskih čevljev

ter pripomni: »Ni dovolj, da imajo ti čevlji čvrste podplate in mehko, nepremičljivo kromovo juhtovino, temveč morajo imeti tudi pravilno obliko in se morajo kakor vili noge oprijemati, tako da more smučar z lahkoto voditi svoje smuči.«

Mi že izdelujemo naročilo! Priporočite se Miklavžu! — Oglejte si naše izdelke pri tvrdki Gorec v Ljubljani, palača Kreditne banke.

BRATA NAGLIČ, industrija čevljev, ŽIRI.

Dame!

Kot vedno, je izbira damskih plaščev in oblek največja, in to po najugodnejših cenah pri

LUKIČ, Stritarjeva ulica

• Uprava pododbora UROIR v Ljubljani poziva tovariše rezervne oficirje, da se udeležijo službe božje na državni praznik in na kraljev rojstni dan 17. decembra po možnosti v uniformah svečano za stroj, sicer pa v civilu z znakom.

• Someščani! Dne 3. in 4. decembra bodo potrkali na vašo dobrotnost mestni delavci, ki bodo zbirali prispevke za Pomožno akcijo mestne občine za ljubljanske brezposelne vseh panog. Naj ne bode ne odreče majhnega prispevka za bedne brezposelne in njihove rodbine. So pač tako resni in kritični časi, da morajo tudi javna oblaštva, zlasti pa občine, apelirati na dobrotnost svojih občanov in se posluževati vseh mogočih virov, da spravijo skupaj potrebna sredstva. Le tako bomo mogli pomagati siromakom in brezposelnim prebiti letošnjo zimo in jih obvarovati njenih posledic. V prvi vrsti mrza s kurivom in z obleko. Vsi na dan 3. in 4. decembra! Kdor more, naj kupi več kuponov, kdor pa ne more, naj utrpi vsaj 1 dinar in ga žrtvuje za siromake.

Pred letom dni ob peti uri odprl je »DAJ—DAM« svoje duri, zahvalja vse, ki skoz so šli, da zdravi bi se vračali in zadovoljnosti nasmeih vsem dvignil lastni bi prospeh!

• Zveza naprednih jugoslovanskih akademskih starešin v Ljubljani vabi svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v petek 2. decembra, v restavraciji »Zvezdica«. Na dnevnem redu je predavanje starešine dr. Fuxa o zakonu o občinah. Pričetek ob 20. Tovariše prosil za točnost odbor.

• Jarčev-Jakčev večer v društvu »Krkac« 2. decembra ob 20. bo nekaj izrednega. Poleg izpovedi pesnika in pisatelja Mirana Jarca o svojih gimnazijskih letih v Novem mestu med svetovno vojno, je na sporedu eden najboljših Jakčevih filmov Novega mesta in Gorjanec. Med filmom in po sporedu godba jazz Odeon. Vstop je vsakomur prost, brez vstopnine!

Zvočni kino Ideal

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4. 7. in 9. Ena najpopularnejših umetniških predstavnikov starejših dobrosrčnih žen Marija Dressler v filmu materinske ljubezni

„MAČEHA“

Film, ki bo slehernemu gledalcu izvil solze globokega sočutja! Kot dopolnilo enodelj. šaloigra

„Stara obleka“

V glavnih vlogah: Siegfried Arno, Ralph Arthur Roberts, Paul Morgan. — Salve smeja!

Nov »UFA« zvočni tednik.

• Danes ob 18. premiera zvočnega filma »Kraljevo bivanje na Bledu«. ZKD in Prosvetni film Beograd predvajata danes v Elitnem kinu Matič ob 18. uri domači zvočni film, ki ga je napravila češka tvornica AB film iz Prage za časa kraljevega poletnega bivanja na Bledu. Poleg tega so na sporedu še lepi sokolski, skavtski in drugi filmi, ki nam predočujejo lepoto našega Primorja. Oglej tega krasnega filma najtopleje priporočamo. Vstopna kina Matice je uspešno pridobiti dopolnilni Ufa film, v katerem poje Richard Tauber tri lepe Schubertove pesmi. Kakor vedno, bo Richard Tauber tudi to pot očaral poslušalce. Prijatelje filma bo nedvomno zelo razveselila vest, da bosta odšel tedensko po dva različna žurnala na sporedu Elitnega kina Matice. Uprava je napravila pogodbo z ameriško družbo Foxfilm, tako da se bodo poleg Ufa filmov dnevnikov predvajali redno še Foxovi dnevniki. Vrstni red bo: Sleherno soboto do vključno torika bo predvajal Foxov tednik, od srede do vključno petka pa Ufa tednik. Pri slehernem sporedu bo tedaj predvajal nov tednik.

• Glede tragične smrti primorskega emigranta Avgusta Droleta, o katerem smo večeraj poročali v članku pod naslovom »Zaradi 4 Din v smrti, nas prosil g. upravnik občne državne bolnice za dostave, da je bil poškodovan na kirurškem oddelku bolnice operiran, vendar pa se mu ni moglo več pomagati.

• Zlorabe pri beračenju v Ljubljani. Na notico v časopisju pod tem naslovom so nekateri hišni posestniki že kontrolirali osebe, ki so pri njih prošle za podporo, in so v nekaj primerih upotolili, da niso imeli brezposelnosti prošil nikakih izkazil in da so prišli v Ljubljano iz drugih krajev. Podpore seveda niso prejeli, nego so jih napotili v domovne občine. Nekaj delavcev pa se je izkazalo, da so bili v službi in da so zaradi pomanjkanja dela brez posla. Dobili so od gospodarjev primerna darila. Delavcem, ki niso pristojni v Ljubljano in ki se niso mogli izkazati z delavskimi knjižicami, so nasvetovali, naj se oglašajo pri mestnem socialno-političnem uradu v Mestnem domu. — Posnemate!

• Mestno načelstvo v Ljubljani potrebuje za mestne urade in podjetja za leto 1933. okrog 161 stenskih, 176 beležnih in 62 skladnih koledarjev. Ponudbe in vzorce je predložiti do 10. decembra ob 12. uri v mestnem gospodarskem uradu, soba 12, kjer se dobe tudi eventualna pojasnila.

• Društvo »Sočac«, matica v Ljubljani, popularna ljudska univerza, ki si je v teku 12 let pridobila mnogo prijateljev in poslušalcev na rednih sobotnih predavanjih ob otvorila 3. decembra ob 20.30 v salonu pri »Levu« 13. sezono. Društveni predsednik dr. Dinko Puc bo predaval o uedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. Iz prijaznosti bo sodeloval po predavanju

Podaljšati mladost

zamoremo samo tako, ako svoje zdravje pravilno negujemo. Ako želimo, da osvežimo in ojačimo duh in telo, moramo je

oddelek perverskega zbora »Sloga« pod vodstvom g. Premiča. Tudi deklamacije in recitacije bodo. Vabimo vse člane in prijatelje društva. Vstop prost.

• Pevski zbor Glasbene Matice. V četrtek 1. decembra ob pol 18. uri važna kratka pevstva vaje vsega zbora.

• Angleško-jugoslovensko društvo v Ljubljani vabi na današnji redni tedenski sestank ob 20. v Kongresni kavarni poleg kina Matice.

• Upokojeno učiteljstvo bo imelo svoj običajni mesečni sestanek v četrtek 1. decembra ob 16. pri »Novem svetu«.

• Društvo »Tabor«. Drevel ob 20. bo v društvenih prostorih proslava občinske uedinjenja. Člani in prijatelji iskreno vabljene! V četrtek redni članski sestank odpade.

• Lutkovni odsek Ljubljanskega Sokola igra na praznik 1. decembra ob 16. v Narodnem domu (vhod z Bleiweisove ceste) praviljeno igro v 3 dejanjih »Gašperček gre po svetovni ak« Velika borba z zmajem.

• Ljubljanski Sokol ponovno opozarja in vabi svoje članstvo, naraščaj in deco ter svojo javnost na proslavo uedinjenja 1. decembra združeno s svečano zaobljubo novega članstva, prevredbe dece v naraščaj in naraščaj v članske vrste, točno ob pol 11. v društveni telovadnici v Narodnem domu.

• Sokol I. Ljubljana priredi na praznik uedinjenja ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru svečano sejo uprave, katere naj se udeležijo vsi društveni pripadniki. Na dnevnem redu bodo nagovori, prevredba naraščaja v članstvo in dece v naraščaj ter zaobljuba novih članov, članic in naraščaja. Sodelovala bo društvena godba Poleg društvenih pripadnikov se vabijo tudi predstavniki oblašt, uradov korporacij in društev.

• Miklavževanje Sokola I. bo tudi letos na Taboru, in sicer za odrasle s plesom 3. decembra ob 25. Danila se sprejemajo v soboto ob 16. dalje. Za mladino bo miklavževanje v ponedeljek 5. decembra ob 17. Danila se sprejemajo ob 13. dalje v suterenu na Taboru, vhod kopališča. Vabljeni vsi prijatelji sokolstva.

• Sokol II. bo priredil 3. decembra ob 20. v telovadnici na realni proslavo uedinjenja združeno z mladinsko akademijo. Vstop prost. V nedeljo 4. decembra ob 16. bo v Kazini Miklavževanje za mladino. Vstop prost. Zvečer ob 20. Miklavžev ples za odrasle Vstopnina malenkostna. Danila za miklavževanje so bodo sprejemala v nedeljo ves dan v Kazini.

• Sokol Ljubljana-šiška bo proslavil jutri ob 10. dop. v veliki dvorani Sokolskega doma sokolski praznik z zapreigo novega članstva. Po proslavi obisk grobov pokojnih bratov in seester v civilu z znakom, in sicer deca v Dravljah, ženski naraščaj in članice v Sv. Križu, moški naraščaj in člani v št. Vid.

• Sokolsko društvo Ljubljana IV. ponovno opozarja in vabi svoje članstvo, naraščaj in deco na proslavo uedinjenja, ki bo 30. t. m. ob 19.30 v telovadnici šole na Prulah.

• »Preporoč« bo imel v soboto točno ob 20. čajanko. Aranziral bo g. mojster Jenko. Za dobro zabavo bo skrbel »Ronne« jazz. Buffet bo dobro založen. Vstop je dovoljen le z dijaško izkaznico in po članih vpeljanjem gostom.

• Električna zadruga v šiški obvešča konzumente, da bo elektrarna prekinila jutri tok od 8.30 do 12. dopoldne.

• Kaj boš dal za Miklavžev darilo, ni treba skrbeti. Najkoristnejša in najcenejša darila dobiš v knjižarni Tiskovne zadruge, Ljubljana, Šelenburgova ulica 3.

• Plesna vaja trgovskih nameštencev danes v Unionu.

• Cikloni in padavine v Sloveniji. Drugo strokovno predavanje Prirodoslovne sekcije Muzejskega društva se bo vršilo v petek 2. dec. t. l. ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Predaval bo g. dr. Oskar Reya: »O ciklonih in padavinah v Sloveniji«. Predavanje bodo spremljale skopične slike. Vstop prost. Sekundni odbor vabi vse, ki se zanimajo, na obilno udeležbo.

MIKLAVŽEV TEDEN

Razno manufakturno blago in ostanke vseh vrst blaga po izredno nizkih cenah nudi trgovina Anton Schuster, Ljubljana, Mestni trg 25. 13623

Obrotniško društvo

v LJUBLJANI proslavi danes zvečer ob 20. uri v veliki dvorani Kazine praznik

narodnega uedinjenja.

Vijudno vabljeni vsi obrtniški tovariši s svojimi rodbinami in vsa obrtništvu naklonjena javnost. 13217

Zaradi boleznj popolna

RAZPRODAJA
20 % popust.

od 30. novembra do 8. januarja 1933
PRIMERNA DARILA ZA MIKLAVŽA.
Vermut, razni likerji, žganje, konjak, španjska vina, sardine, čokolada, bomboni in drugo delikatesno blago.

Delikatesa T. ŠTRUKELJ
Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Kapitalistinj

s. cca. 800 tisoč Din, staro do 30 let, sprejemem v svrhu povečanja trgovine v eksportno in enrgro trgovino. Za tajnost jamčim. Samo resne ponudbe s polnim naslovom poslati na oglašni oddelek »Jutra« pod »Ženitev ni izključenac«.

Vejati pakete

7 motorizom Groupje
= miklavžev regije!

Iz Celja

• Drevi vsi na telovadno akademijo sokolskega društva! Akademija se bo pričela ob 20.15 v mestnem gledališču ter obsega 13 zelo učinkovitih točk z živo sliko, z nastopi moškega in ženskega članstva in naraščaja. K akademiji, ki se bo vršila v proslavo uedinjenja, so vabljeni tudi zastopniki oblašt, korporacij in društev. Akademija se bo ponovila jutri ob 16. predvsem za zunanje goste in mladino.

• Celjski občinski svet je imel v ponedeljek ob 18.30 do 21.30 sejo, na kateri je bil soglasno sprejet občinski proračun za l. 1933. Novi proračun izkazuje 6.609.009 dinarjev potrebnih. V posameznih poglavjih je 3.407.896.66 Din kritja. Primanjkljaj v znesku 3.201.112.84 Din se bo kriš z občinskimi dokladami (m. dr. s 50 odst. doklado na direktni davke) in davčnimi v skupnem iznosu 2.686.950 Din. Končni primanjkljaj v znesku 514.162.84 Din se bo kriš z odškodnino vojaškega erarja za uporabo vojaških objektov od začetka leta 1927. dalje.

VESELA NOVIC

za nakupovalce Miklavževih daril so znižane cene rokavicam, nogavicam, srajcam, samovencicam, vsemu manufakturnemu blagu in konfekciji pri Franc KOLBEZEN, Celje. 13537

• Celjsko pevsko društvo bo zapelo danes popoldne žalostinke svojih članic in dobrotnic, pokojni ge. Ivani Vošnjakov. Pozivam vse pevce, da se zberejo ob 14.45 pred hišo žalosti na Kralja Petra cesti. — Pevovodja.

• Preselitev državnega tožilstva. To dni se je preselilo državno tožilstvo iz dosedanjih prostorov na Camkovej cesti v drugo nadstropje poštnega poslopja na pošto blagajno. Dobod v nove prostore državnega tožilstva je pri glavnem vhodu v pošto poslopje ali pa pri srednjem vhodu z dvorišča.

• Brivnice bodo na državni praznik odprte od pol 8. do 12. dopoldne. Ob nedeljah so ves dan zaprte, ob sobotah pa odprte nepretrgoma od pol 8. do 21.

Danes! Danes!

V predprogramu!

Richard Tauber

poje 3 krasne Schubertove pesmi!

»ELITNI KINO MATICA«

• Tatvina perila. V noči na torek 29. t. m. je neznan tat ukradel poročniku gospodu Dragomiru Mičeviću, stanujočemu v vili Rozaliji v Ipančevih ulici 6, iz pralnice rjuho, tri moške in štiri ženske srajce ter sedem ženskih spodnjih hlač. Storilec je izginil brez sledu.

• Dvoje aretacij. Celjska policija je večeraj aretirala 27 letnega Rudolfa Zerjalo, doma iz Boršta v občini Dolini pri Trstu, ki je bil v policijskem dnevniku že od lani zasledovan zaradi goljufije. Zerjalo so izročili okrajnemu sodišču. Večeraj so zapet aretirali 51 letno brezposelno delavko Katarino Krajč

Iz Kranja

Nov lep lokal je v Kranju na Glavnem trgu uredila znana Jadranska posavska čevljarica, katere lastnik je g. Anton Stefe za svojo detajlno prodajo čevljev. V moderni veliki izloži so na ogled krasni izdelki raznih obutev, modnih čevljev, čevljev za štrpce. Pozornost vzbujajo čevlji, ki je napolnjen z vodo kot dokaz, da so izdelki tako prvotni, da ne propuščajo vode. Podjetju in lastniku želimo čim največ uspehov v novem lokalu.

Znana gostilna Franc Benedik v Stranšču pri Kranju skrbi z vodo kot dokaz, da so izdelki tako prvotni, da ne propuščajo vode. Podjetju in lastniku želimo čim največ uspehov v novem lokalu.

Iz Šoštanja

Predavanje o denarstvu. Drevi ob 20. bo v Sokolskem domu predaval o denarstvu predava: Sokola sodnik br. Verstovšek. Vabljeni!

Iz Konjice

Svečana akademija Sokola v proslavo uedinjenja bo danes ob 20. v telovadnici v Konjicah. Nameravana matineja na 1. decembra dopoldne v Narodnem domu odpade zaradi nedavne smrti brata podstarešine Protrazila Vavčarja.

Iz Ptuja

Naplavljen mrtvec. V nedolgo popoldne je naplavila Drava moško truplo, ki je izšel iz vode vratar ovarne »Peto-vice« g. Stožir. Mrtvec je bil oblečen v dolgo hlače, barvasto srajico in telovnik, bil pa je brez suknjice. Imel je obute visoke čevlje na zadrgo. Po rokah se da soditi, da je moral biti kak delavec. V žepu so našli le 25 par. Truplo je moralo ležati v vodi najmanj 14 dni.

Kino »Rdeči križ« bo predvajal danes in v četrtek ob 20. zvočni film »Pesem cigana«.

Iz življenja na deželi

DOMZALE. Naš Sokol se pripravila na dostojno praznovanje uedinjenja drevi ob 20. v sokolski dvorani. Nastopil bo prvič s štirimi točkami novo ustanovljeni sokolski orkester, ki bo izvajal državno himno, slovensko koračnico »Planinski pozdrav«, valček »Večerno žuborenje« in sokolsko koračnico. Ko bodo dopuščale materialne razmere, se bo prenosoval tudi v godbo na pihala. Deca bo prispevala k proslavi z lepim prizorom »Narodni prazniki«, člani in članice pa s prostimi vajami in dekloracijami. Nastopilo bo tudi pevsko društvo »Domžale«, vokalni kvintet zapoje pesem »Slovenec, Srb, Hrvat« in priljubljeno Prelovočevsko pesmico »Sedem si rož porazela mi«, moški zbor Schwabovo »Ušehi cveti«, mešani zbor pa vedno lepi Mokranjčev II. rukovet »Srbske narodne pesmi z Ohrida« in Schwabovo »Se ena«. Spored je pester in bo gotovo privabil k proslavi mnogo občinstva.

ST. VID NAD LJUBLJANO. Sokol bo proslavljal praznik uedinjenja jutri ob 17. v telovadnici šole po predpisnem sporedu s slavnostno sejo in telovadno akademijo, pri kateri bodo nastopili vsi oddelki. Vabila je prejelo vse članstvo. Članstvo, ki še ni prišlo, naj se proslavo sigurno udeleži. Miklavžev večer Sokola bo 5. decembra v dvorani br. Kraljeva, za deco in naraščaj ob 16., za odraslo članstvo ob 20. Darila sprejema br. prosvetar v nedeljo in v ponedeljek dopoldne. — Knjige Vodnikov družbe se bodo dobile pri poverjeniku 4. decembra. Vsak naj prinese obenem tudi članarino za prihodnje leto, ker s tem olajša delo poverjeniku.

Sokol

Četrto stoletje Sokolstva
v Mariboru

Danes zvečer priredi sokolsko društvo Maribor-matice v unisoni dvorani telovadno akademijo, jutri dopoldne pa svečano proslavo v veliki dvorani Narodnega doma. Toda ti dve prireditvi ne veljata samo 1. decembru kot sokolskemu prazniku, ampak z njima je obenem združena proslava 25-letnega obstoja Sokolstva v Mariboru. Linenovano društvo je k tej priliki izdalo spomenico, ki jo je spisal društveni kronikar, strokovni učitelj deske mešč. šole Janko Pirc. Iz nje posnemamo:

Pripravljalna dela za ustanovitev Sokola v Mariboru segajo nazaj že do l. 1900., ko je bilo ustanovljeno »Sportno društvo Maribor« s pokojnim odvetnikom dr. Ivanom Glasjem kot predsednikom na čelu. To društvo je gojilo razne telesnovgojne panoge, pri tem pa skoro vedno imelo pred očmi kot svoj cilj, da naj iz njega izide »Sokol«. Od l. 1905. dalje se je zato gojila v društvu le še telovadba in iz vrst telovadcev je bil l. 1906. izbran pripravljalni odbor, ki je imel skrbeti za ustanovitev sokolskega društva. Pripravljalnemu odboru je predsedoval sedaj že tudi pokojni dr. Ivan Dimnik. Do ustanovitve Sokola je prišlo potem konec zime 1907 in na prvi

Išče se priča.

V nedeljo, 13. novembra dopoldne je vozil po Emonski cesti mimo trnovske cerkve, po Kolesijski cesti, Opekarski cesti itd. avto, na katerem je stal ob hladilniku poljejski stražnik. Kdor je videl, ko se je ta avto na enem teh krajev ustavil, se naproša, da se zgleda proti nagradi za zamudo časa, v odvetniški pisarni dr. R. Krivica, v Pražakovi ul. 15. II. nadstropje. 13213

Izredno lepa jabolka

po Dtn 2.— kupite pri
GOSPODARSKI ZVEZI
v Ljubljani

13176

društveni seji dne 5. aprila t. l. se je konstituiral prvi društveni odbor, v katerem je bil starosta dr. Fran Kosma, načelnik pa Ema Hlch. Da se je moglo telovaditi v gimnazijski telovadnici, je moral biti vsak Sokol obenem član Sportnega društva, kajti le pod to firmo je dobil »Mariborski Sokol«, kakor je bilo društvu ime, dovoljenje za njeno uporabo, dočim ga pod sokolskim imenom ne bi bil dobil.

Ko je društvo bilo tako rojeno, se je začelo krepko razvijati in razmahovati. Še istega leta (1907) je bila poleg moške uvedena tudi ženska telovadba, l. 1908. so bila ustanovljena nova sokolska gnezda, kakor v Ptuj, pri Sv. Lenartu v Sl. gor. ter drugod in vodstvo telovadbe v teh društvih je splošno ležalo tako roko na ramenih »Mariborskega Sokola«. L. 1909. je »Mariborski Sokol« že začel misliti na lastni dom, a v avgustu tega leta je priredil dobro uspeh javni nastop v Rušah. V sledenjih predvojni letih je postajalo interno delo v društvu vedno intenzivnejše ter so se razmere v njem vedno bolj konsolidirale; tako so se Sokoli v Mariboru do leta 1913. toliko usposobili v sokolovanju, da se je koncem tega leta moglo pristopiti k ustanovitvi mariborske sokolske župe, na katere l. župnem zletu 28. junija 1914 v Rušah je bil razvit društveni prapor.

Po vojni, ki je zredila tudi vrste »Mariborskega Sokola« — deloma so člani popadali kot žrtve avstrijskega sistema, deloma pa v dobrovoljskih formacijah —, se je takoj v začetku 1919 zopet pristopilo k sokolskemu delu. Poleg starejših je prišlo zanj tudi lepa falanga mlajših sokolskih delavcev. Pod spretnim starostovanjem dr. Vladimira Serneca, dr. Frana Toplaka ter dr. Leopolda Boštjančiča je skrb za tehnično delo ležala v rokah našenikov E. Hlcha, J. Novaka, B. Nagliča, J. Marčana, J. Dekleve in Jos. Hvalence, ter načelnic Stane Nabergojev, Iške Kosove in Mire Zivčeve. Število sokolskih pripadnikov je od leta do leta raslo tako da se je s časom pokazala potreba ustanovitve novih sokolskih edinic Maribor I., II. in III. ter Tezno, dočim jo je industrijsko predmestje Studenci dobilo že kmalu po prevratu. Vse te edince se z jubilarcem veselijo in pejo slavljati k njihovim pridružjem tudi mi svoje čestitke.

Sport

Sekcija zbora sodnikov JLAS za Ljubljano. Za »Tek uedinjenja« dne 1. decembra se določa naslednja jurja: vrhovni sodnik: Windisch Jožko; vodja tekmovalca: geom. Cerne Miro; starter: Lun Miro; sodnik na cilju in časomerilci: Windisch, Grünfeld, Gorjanc, Brumat, Keber, Stepišnik, zapisničarja: Račič Dušan, Bradar Franjo. Sodniki na kontrolah: 1. vokal Kralja Petra trg—Miklošičeva cesta (kratka in dolga proga); Kermavner Ivo, Megušar Maks; 2. vokal Komenskega ulica—Resljeva cesta: Kuret Mario; 3. vokal ovinkih—Grad: Vidic Ciril; 4. vokal Vozna pot na Grad—Karlovska cesta: Gostiša Al.; 5. vokal Privoz—Na Prulah: inž. Baltič Franjo; 6. vokal Kralovski nasip—Cofzova cesta: Vovčina Miro, Sakubla Vlado; 7. vokal Sv. Jakoba trg—Trubarjeva ulica: Cimperman Maks; 8. vokal Kongresni trg—Selenburgova ulica: Mihel Lacc; 9. vokal Pošta: Cek Oktavij. — Glavni reditelji na progi: 1. vokal Dunajska cesta—Tavčarjeva ulica: Sancin Gvd.; 2. vokal Kolodvorska ulica—Tavčarjeva ulica: Sketelj Janko; 3. vokal Kopitarjeva ulica—Krekov trg: Sendag Evgen; 4. vokal Vodnikov trg—Studentovska ulica: Hassl Viktor; 5. vokal Grad glavni dvored—Vozna pot na Grad: Junte Ernest; 6. vokal Karlovska cesta—Privoz: Rovar Ljudevit; 7. vokal Na Prulah—most preko Ljubljance: Stepančič Hinko; 8. vokal: most preko Ljubljance—Trnovski pristan: Korčec Danijel; 9. vokal Cofzova cesta—Emonska cesta: Erbežnik Drago; 10. vokal Vegova ulica—Kongresni trg: Drufovka Vanja; 11. vokal Marijin trg—most preko Ljubljane: dr. Dougan, Trampus; 12. vokal Stritarjeva ulica—Mestni trg: Slamič Herman. 13. vokal Stari trg—Sv. Jakoba trg: Stofa Sl. Obvezen sestanek celotnega sodniškega zbora 1. decembra najpozneje ob 10. pred kavarno Emono zaradi podelitve navodil; sestanku morajo prisostvovati tudi savezni sodniki: Gnidovec, Kos Anton, dr. Kuhelj Mirko, Pevalek Mirko, Potokar Milan. Naprošajo se časomerilci, da si preskrbe pravočasno stoparice. Po tekmovalstvu imajo vsi sodniki podati poročilo vrhovnemu sodniku v kavarni Emoni. Opozarjajo se vsi sodniki in tekmovalci, da se bo svečana razdelitev daril vršila ob 17. v prisotnosti zastopnikov oblasti in sportnih organizacij v restavraciji Zvezdi, kamor so vsi vjudno vabljeni. Opozarjajo se vsi tekmovalci, da se nahaja stlačilnica v posebni sobi restavracije Emoni, kamor morajo priti že ob 9.

ZSK Hermes, Drevi ob 19.30 nujna seja u. o. pri »Bellicu«. Vabijo se vsi odborniki in gg. Erlih in Košenina.

TSK Slovan. V petek ob 20. pri Sokolu, lovska soba, obvezen sestanek za vse aktivne igralce. Važno zaradi bližnjih prvenstvenih in prijateljskih tekem.

Baker, mesing, cink
kupi najugodnejše
MIROSLAV KRAS
Zagreb,
Sajmnišna ulica.
Tel. 66—49.

280

Double, modni kamgarni, športni ševjot
za fine obleke in suknje.
Velika izbira, ugodne cene
R. MIKLAUC
Ljubljana, Lugačarjeva ulica — Mednarodna ulica — Pred skorju.

Gospodarstvo

Kako se odmeri zgradarina

V Trgovskem listu objavlja sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Ivan Likar zanimivo razpravo o tem, kako se odmeri zgradarina pri zgradbah, ki niso dejansko oddane v najem, odnosno pri zgradbah, pri katerih je prijavljena letna kosmata najemnine manjša od običajne kosmate najemnine, ki bi se dala doseči po razmerah predmeta, kraja in namena. Dr. Likar pravi med drugim naslednje:

Pri ugotavljanju davčne osnove za zgradarino po členu 34, točka 2 in 4. zakona o neposrednih davkih, se delajo še vedno napake. Člen 34, točka 2 določa, da je davčna osnova pri zgradbah, ki niso dejansko oddane v najem, vrednost letne najemnine, ki se plačuje za najbližje podobno stanovanje ali za najbližje podobno obratovanje nico ob času, ko se razglasi poziv za predložitev davčnih prijav. Če ni predmeta za primerjanje, ugotovi vrednost letne najemnine davčni odbor s ceničtvo po dejanskih krajevnih razmerah.

Razlikovati je torej dva primera: 1) Če je za primerjanje podobno stanovanje na razpolago ugotoviti davčno osnovo davčna uprava v prvi stopnji in finančna direkcija v drugi stopnji; 2) Če pa ni na razpolago predmeta za primerjanje, ugotovi davčno osnovo davčni odbor v prvi stopnji in reklamacijski odbor v drugi stopnji.

O podobnem stanovanju po tem določilu zakona se more le govoriti, če se nahajata obe stanovanji v zgradbah, ki po legi, materialu in izvedbi nimata bistvenih razlik, kakor tudi če ni bistvenih razlik po številu sob, po priključitvah, po opremljenosti z elektriko, plinom itd. Iz spisa mora biti razvidno, s katerim stanovanjem se je izvršila primerjava. V odločbi davčnega oblastva mora biti to stanovanje označeno. Vrednost letne najemnine stanovanja, za katero se davčna osnova ugotavlja, se mora določiti natančno z zneskom letne najemnine, ki se plačuje za stanovanje, s katerim se primerja. Pri določanju davčne osnove po gornjem določilu zakona, ne gre za primerjanje v tem smislu, da upošteva davčno oblastvo nekaj stanovanj in da v razmerju z najemninami, ki se plačujejo za ta stanovanja določi osnovo zgradarine za davčni objekt, nego mora davčno oblastvo ugotoviti konkretno stanovanje in mora vzeti za odmerno osnovno najemnino, ki se tam plačuje.

V drugem primeru, če torej ni na razpolago podobnega stanovanja za primerjanje, se mora ugotoviti davčno osnovo prepustiti davčnemu odboru, ki ugotovi vrednost letne najemnine na ta način, da najprej zbere podatke o tem, kakšne so najemnine v dotičnem kraju in potem po svobodnem prepričanju izreče, koliko znaša vrednost letne najemnine za predmetno stanovanje. Davčni odbor izvrši svoj ocnitvni torej tako, da v sorazmerju z drugimi stanovanji in najemninami ugotovi davčno osnovo. Čim bolj je lažje je stanovanje, za katero se davčna osnova ugotavlja v primeru z drugimi stanovanji, katerih najemnine so znane, tem višje bo ocenil vrednost letne najemnine tega stanovanja in obratno.

Določa enako se postopa v smislu člena 34, točke 4, pri zgradbah, za katere je prijavljena letna kosmata najemнина v vrednosti manjša od običajne kosmate najemnine, ki se da doseči po razmerah predmeta, kraja, časa in namena. Če je torej davčna uprava mnenja, da je prijavljena letna kosmata najemнина manjša od običajne kosmate najemnine, se ima ugotoviti davčna osnova na način kakor je gori označen za zgradbe, ki niso faktično oddane v najem.

Sajaste lonce ali ponve... očisti kot bi trenil čistilka Vim!

Gospodinj! se ni treba več mučiti, ako hoče svoje lonce in ponve očistiti od nesnage in saj. Saj za to je tukaj VIM! VIM z močno vsebino mila je enako dober za snaženje vse kuhinjske posode, naj bo iz aluminija, stekla, sklenine ali kovine.

VIM

ČISTILKA VIM ČISTI VSE!

Borze

29. novembra.

Na ljubljanski borzi je danes deviza London ponovno nekoliko popustila. Tudi Trst je za malenkost nazadoval, težaji ostalih deviz pa se niso bistveno spremenili. Avstrijski šilingi so se v privatnem kliringu trgovali po 8.50 — 8.60.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v vojni škodi mirna. Za kaso je bila zabeležena notacija 206 — 208 brez zaključka, za december pa je prišlo do prometa po 208. Zaključki so bili še v 7% Blairovem posojilu po 37 in v 6% begluških obveznicah po 33 in 33.50. Delnice Priv. agrarne banke so bile zaključene po 224 in 228, od industrijskih delnic pa se je trgovala Trboveljska pri prvstvi tendenci po 145 in 150.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2316.51 — 2327.87, Berlin 1367.36 — 1378.16, Bruselj 798.29 do 202.23, Curih 1108.35 — 1113.85, London 183.08 — 184.68, New York ček 5741.59 do 5769.85, Pariz 225.46 — 226.58, Praga 170.67 do 171.53, Trst 293.24 — 295.64.

Curih. Pariz 20.3425, London 16.60, New York 520, Bruselj 72, Milan 26.49, Madrid 42.475, Amsterdam 209.025, Berlin 123.55, Stockholm 90.75, Oslo 83.75, København 88.50, Sofija 3.76, Praga 15.40, Varšava 56.30.

Efeti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 206 — 208, za december 207 — 208, 7% investicijsko 47 — 48, 4% agrarne 26 bl., 6% begluške 33.25 — 33.50, 7% Blair 36 — 37.50, 8% Blair 42 bl., 7% Drž. hipotek, banka 42

do 44; bančne vrednote: Narodna banka 4000 den., Priv. agrarna banka 219 — 224; industrijske vrednote: Trboveljska 147.50 do 152.50, Gutmann 100 bl., Sečerana Osijek 178 den., Split cement 150 den., Dubrovačka plovidba 100 — 130, Sečerana Vel. Bečkerek 600 bl., Isis 25 — 40.

Beograd. Vojna škoda 206, 210 zaklj., za december 209 zaklj., 4% agrarne 33.50 zaklj., 7% Blair 39 bl., 8% Blair 43 bl., Narodna banka 4300 zaklj., Priv. agrarna banka 224 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.70, Staatsbahnen 15.20, Alpine — Montan 11.80.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 29. novembra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 42.25, za marec 47; koruza: za december 23.50, za marec 28.25.
+ Novosadska blagovna borza (29. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet 67 vag. Pšenica (76 kg): baška okolica Novi Sad, Sombor 148 — 150; gornjebaška 150 — 152; baška potleka 151 — 153; ladja Tisa 153 do 155; gornjebanatska 145 — 147; južnobanatska 143 — 145. Ječmen: baški in sremski, 65/6 kg 90 — 97.50. Oves: baški, sremski 95 — 97.50. Riž: baška 125 — 127.50. Koruza: baška 81 — 53; za december-jan. 52 — 54, za marec - maj 68 — 70; banatska 48 — 50; sremska 52 — 54; baška sušena 60 — 62; ban. sušena 58 — 60; sremska sušena 62 — 64. Moka: baška in banatska 200c in 200c 247.50 — 262.50; 2c 227.50 2c 210 — 220; 2c 170 — 180; 2c 125 — 135; 2c 85 — 90. Otrubi: baški in sremski 61 — 65;

S potrtem srcem naznanjamo pretužno vest, da nam je umrla naša dobra in zlata mamica, babica in prababica, teta itd., gespa

Ivana Vošnjak

VELEPOSESTNICA IN LASTNICA PEKARNE V CELJU

Svoje trudne oči je zatisnila snoči ob pol 9. uri. Pogreb drage pokojnice bo danes ob 3. iz hiše žalosti na Kralja Petra cesti v Celju, od koder jo spremimo na pokopališče, kjer bo položena k večnemu počitku v rodbinsko grobnico.

Celje, dne 29. novembra 1932.

JUSTI, FANI, MIMI, ZORA in MARICA, hčerke; Anton KOVAČIČ, tovarnar peči, Ljubljana; Leopold VIČAR, sodni svetnik v Celju; Stevo ŽIVKOVIČ, carinski uradnik v Mariboru, zeti in ostalo sorodstvo.

Iz življenja in sveta

Roosevelt kot predsednik v uradu

Roosevelt, bodoči predsednik Amerike, v svojem uradu v Albanyju z dvema tajnicama

Žarki proti vojni

Motorji se ustavljajo, letala morajo iz višav na zemljo

V Brucku ob Litvi preizkušajo te dni, kakor poročajo avstrijski listi, skrivnostno vrsto žarkov, ki bodo sposobni onemogočiti vsako zračno vojno, če bodo dali resne rezultate, ki jih od njih pričakujejo. Letala, ki bi prišla v obseg teh žarkov, bi morala po sili pristati, kajti pod njihovim vplivom bi odpovedalo magnetno vžigalo na motorju in ta bi se ustavil.

Znanih je že več podobnih eksperimentov z žarki, ki so pa odpovedali — ali vsaj pozneje ni bilo o njih nobene pozitivne vesti več. Pred nekoliko leti je vzbudila veliko senzacijo novica, da preizkušajo v Nemčiji neko vrsto žarkov, ki so sposobni ustavljati letala in avtomobile ter jih celo na večjo razdaljo zažgati. Pozneje so vesti o teh senzacionalnih poskusih utihle in je bilo videti, da niso baš uspešni.

Kar se tiče sedanjih poskusov v Avstriji, držijo vse podrobnosti v tajnosti, ven-

dar gre po vsej priliki za žarke, ki stoje med električnimi in toplotnimi, za tako zvane ultrakratke valove, ki so šele pred kratkim našli možnost, da jih lahko pošiljajo v čisto določeno smer na večje razdalje in s povečano energijo. Nikakor ne gre za tako zvane smrtno žarke, ki so vzbujali svoječasno tako veliko senzacijo, pač pa za žarke, ki se niso dobro raziskali. Poleg električnih, oziroma magnetnih učinkov kažejo tudi kemične.

Kakšni so rezultati avstrijskih poskusov, ni dobro znano, listi pa pravijo, da so zadovoljivi in vsekakor vredni nadaljnjih eksperimentov. Vršijo jih tako, da puste žarke v različnih daljavah vplivati na običajen letalski ali avtomobilski motor. Če bodo uspehi res takšni, kakor pričakujejo, tedaj bo vojne z letali in tanki — konec.

Nova švedska akademija za ljudoznanstvo

V švedskem vseučiliškem mestu Upsali se je osonoval nov zavod, akademija za raziskovanje švedskih narečij, pravljic in pripovedi ter krajevni imen. Pobudo za ustanovitev akademije je dal znani švedski raziskovalec dialektov prof. Jöran Sahlgren. Ustanova se bo zanimala tudi za švedske starozitnosti, zbirala bo spomenike in zgodovinske listine. Kralj je izrečno naročil, da se imajo zbrati vse stare kronike, zapisati zgodbe in stare pravljice ter pesmi o znamenjih in kačah, priključiti in velikanah. Preiskali bodo tudi vse samostane, gradove in zgradbe, kjer bi se obetalo karkoli gradivo te vrste.

Premoženje Prage

Inventar češke prestolnice Pragi pravi, da se Praga lahko označi za mesto, čigar vrednost presega milijardo Kč. Celokupno premoženje, ki ga prestolnica predstavlja, cenijo na približno polovico milijardo Kč. Zanimivo je vedeti, kakšno vrednost predstavljajo nekateri starinski objekti. Karlov most cenijo na 2 milijona Kč. Mánesov most na 3 milijone Kč, vodovod Katany pa na 38 milijonov čeških kron.

K otvoritvi parlamenta

Angleška kraljica Mary se pelje, kakor vsako leto, k jesenski otvoritvi londonskega parlamenta v stari kočiji iz častljivih časov

Razorožitev — z iperitom

Iz New Yorka poročajo, da so ameriški vojni letalci preizkušali v zadnjem času bombe, ki so težke do 10 ton in vsebujejo do 5 ton iperita, strupenega plina, ki so ga uporabljali že med svetovno vojno.

O uspehih teh poskusov molčijo, vendar si lahko napravimo približno sliko o tem novem orodju, če čitamo, da zadostuje 10 ton iperita za zastrupitev kvadratnega kilometra ozemlja. Iperit spada poleg tega k lenim plinom in so opazovali, da je celo v zmernem vetru ležal nad zemljo dva do osem dni. v gozdovih, mestih itd. pa je učinkoval celo do trideset dni. Globinski učinek samo 2 toni težke bombe znaša pa že 7,5 m.

Viktor Emanuel obišče Fuada

V začetku prihodnjega leta se odpelje v Egipt italijanski kralj Viktor Emanuel. Vrnil bo obisk kralju Fuadu, ki je bil v Rimu pred nekaj leti. Politiki menijo, da bo ta obisk dalekosežnega pomena iz dveh razlogov: 1. ker med Italijo s svojimi kolonijami na Egipt na dveh krajih in 2. ker bo italijanski kralj prvi evropski vladar, ki bo obiskal kralja Fuada v njegovi domovini.

Epilog umora operne pevke

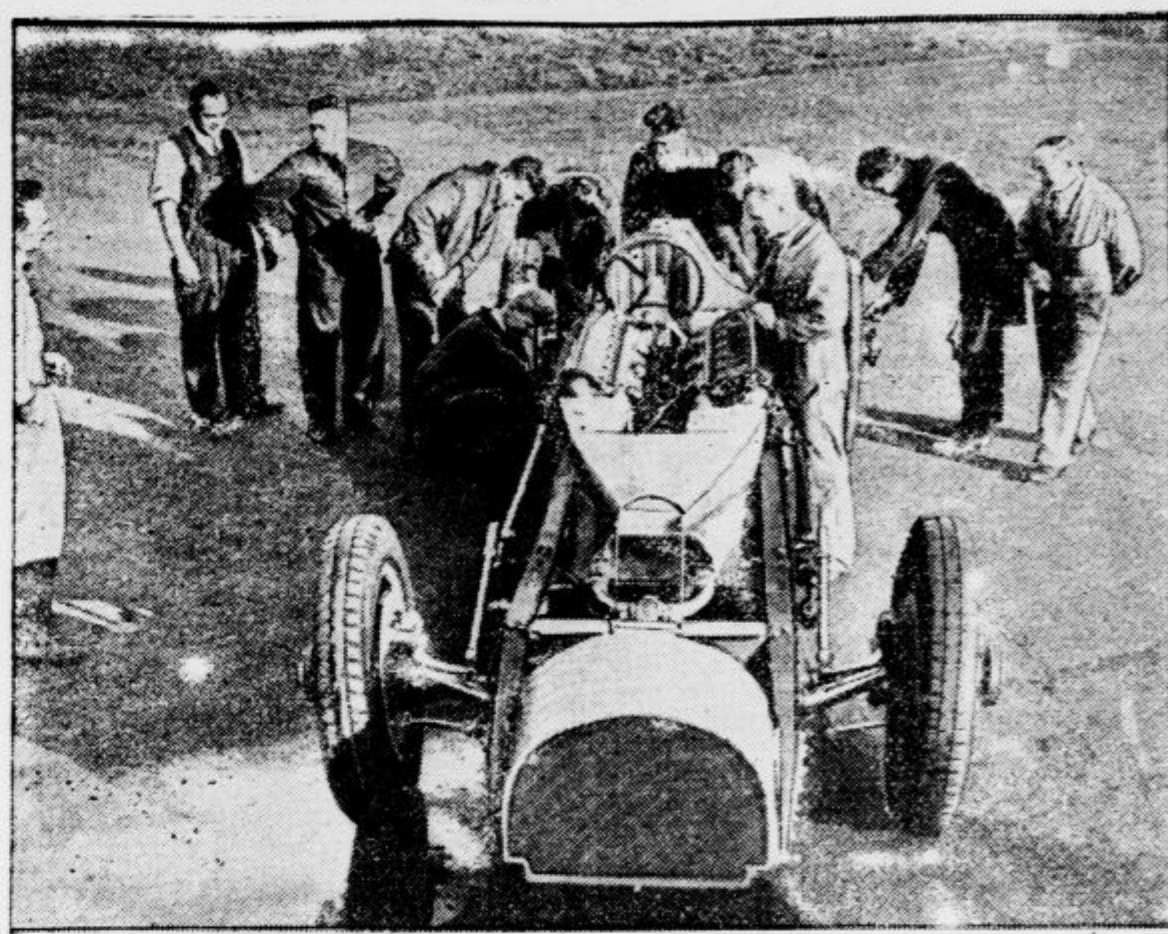
Nemški bankir Hintze, ki je z revolverjem ustrelil svojo ženo Gertrudo Binder, naglovo, bo poleg umora svoje žrtve obtožen tudi drugih prestopkov, med drugim ogražanja telesne varnosti lastnega otroka, 8letne Erike, ki je tako ravnal z njo, da jo je pohabil in razžaljenja časti svoje svakinje. 23letne pevke Alice Bindernagel. Državni pravdnik bo najbrže te stranske obtožbe priključil glavni obtožnici, tako da bo imelo sodišče Hintzejeve grehe skupno pred seboj.

Herriot med trgovci in industrijci

Francoski ministrski predsednik, ki se s svojo vlado vsestransko trudi, da izenači proračun, na posvetovanju s predstavitelji francoske trgovine in industrije

Campbell se pripravlja na nov rekord

Angleški rekordni vozač Malcolm Campbell je predelal svoj dirkalni avto »Sinjo ptico«, s katerim hoče doseči nov avtomobilski rekord

Junakinje zraka

Slavni in smrtonosni podvigi znanih letalk

Osvojitev ozračja spada med najsijajnejše uspehe naše dobe in pri tej osvojitvi je sodelovala v veliki meri tudi ženska. Baš te dni je bilo mnogo pisanja in govorjenja o Amy Johnson-Mollisonovi, ki je s polenom iz Londona v Kapsko mesto z lahkim letalom in sama za celi 10 ur potokla rekord svojega moža na tej progi. V teh 4 dneh 6 urah 56 minutah, ki jih je porabila za polet čez morja, neskončne puščave in pragozdove, skozi viharje in nevihte, navezana sama nase, na svoj pogum in instinkt, je spala samo 5 ur. Ze predlansko leto se je letalka proslavila s podobnim, a še težjim poletom iz Anglije v Avstralijo. Leto dni prej je bila preprosta tipkarica in se je letanju posvetila zato, ker ji je bilo v veliko zabavo.

Johnson-Mollisonova seveda ni edina ženska, ki se je proslavila kot letalka. Ga. Amelija Earhartova je sama preletela Atlantski ocean, potem ko ga je že prej izkusila kot gost na podobnem rekordnem poletu. 64-letna vojvodinja Bedfordova se je kot gost udeležila zračnega potovanja iz Londona v Kapsko mesto, ki je trajalo 19 dni. Pred dvema letoma je premagala mlada Angležinja Winifred Browne v krožnem poletu okoli Anglije 73 moških in šest ženskih konkurentk. Med zadnjimi se je

ena, ga. Butlerjeva plasirala na 4. mesto. V evropskem krožnem poletu 1930. je Angležinja gđ. Winifred Spoonerjeva zasejala četrto mesto, kratko nato si je osvojila 4. mesto na krožnem poletu okoli Italije in je danes voditeljica posebnega letališča na Angleškem.

Ze leta 1928. je lady Baileyava sama opravila pot iz Londona v Kapsko mesto in nazaj. Seveda je trajalo njeno potovanje 7 tednov. V istem letu je dosegla s svojo prijateljco, lady Heathovo, višinski rekord 4800 m. Pred dvema letoma je ga. Bruceova sama poletela iz Anglije preko Evrope in Azije na Japonsko. Francozinja Maryse Bastié je brez pristanka opravila polet iz Pariza v Nižnji Novgorod in postavila rekord na progi 2800 km.

Junakinje zraka štejejo v svojih vrstah tudi žrtve zraka. Še vsem nam je v spominu tragična usoda gđ. Elsie Mackayeve, ki se je s stotnikom Hinchliffeom na poletu iz Anglije v Ameriko izgubila s njim vred brez sledu. Ista usoda je doletela princeso Löwenstein-Wertheimovo, ki je z Minchinom in Hamiltonom poskusila poletati v Ameriko, a tudi Amerikanci Grayson in Hartova sta polet preko Atlantika plačali z življenjem.

KARIKATURA

De Broqueville belgijski ministrski predsednik

ANEKDOTA

General Lannes je bil edini mož na Francoskem, ki se je upal Napoleonu povedati vsako resnico v obraz. Na pohodu v Egipt ga je dal Napoleon poklicati nekoč v globoki noči, čes: »Povej mi, ali sem po tvojem mnenju sposoben vojskovodja.« Lannes se je ujezil: »To sposoben bi ti priznal brez nadaljnega, če bi bil tako pameten, da bi me pustil, naj se odpočijem za jutrišnji dan. Sposoben in velik vojskovodja zbudil svojega generala samo, če si sovražnik pomoči želi tati, ne pa takrat, kadar je tati vredna vojskovodjeva nečimernost.«

Vsak dan ena

Mali bratec: »Če bi vaju zdaj pustil sama, bi se gotovo takoj poljubila.«
Starejša sestra: »Fej te bodi, kaj te ni sram povedati — glej, da se takoj pobežeš iz sobe!«

Glasbeni zavod v ognju

Kakor smo poročali, je izbruhnil prošli teden v madridskem Palaceu de la Musica ogenj, ki je napravil velikansko škodo. Ker so se pa ljudje držali disciplinirano, ni zahvala katastrofa nobene človeške žrtve

Jabolčna dieta pri črevesnih boleznih

Surova jabolka so pač zadnje erodstvo, ki bi si upal človek priporočiti ga bolnemu želodcu. In vendar so zdravniki, ki v novem času zelo uspešno predpisujejo bolnikom s črevesnimi boleznimi jabolčne kure. Dr. Schreiber iz Freiburga je preiskal več primerov črevesne flore pod vplivom jabolčne diete. Bolnikom, ki so boleli za grizo, paratifusom in dispepsijo je predpisal dva dneva zaporedoma kašo iz surovih jabolč. Vsak obrok je znašal 100 do 300 gr. Po kratki prehodni dieti so vsi bolniki ozdraveli v nekaj dnevih. Obenem z izboljšanjem zdravstvenega stanja je raziskovalec ugotovil, da so izginile tudi patogeni kili.

Vid se ji je vrnil po 16 letih
71-letna vdova po mizarju Franciška Lukaševa v Prerovi na Češkoslovaškem je l. 1910. doživela neizgledno, ki jo je veljala levo oko. L. 1916. ji je obbolelo tudi desno oko za sivo mreno, tako da je slepela popolnoma. Letos se je dala starika operirati, in sicer pred štirimi tedni. Operacija se je popolnoma posrečila in vid se ji je vrnil.

180 hiš Španca v Berlinu

Organi davčnega urada v Berlinu so prišli na sled tajni družbi, ki je upravljala 180 hiš španskega industrijca Julija Metalla. Ta človek je vse hiše pokupil v času inflacije nemške marke. Hiše so mu vrgle četrt milijona mark najemnine, ki jo je umel Španec spretno iztihotapati. Metali živi na Dunaju, odkoder pa je trenutno odsojen.

Brezplodno kljubovanje

V neki budimčeštanski ljudski šoli si je neki 12letni učenec med poukom z nožem odprl trebuh in zvilnil na pomoč. Med prevozom v bolnišnico je izjavil, da je napravil harakiri zaradi tega, ker je hotel kljubovati učitelju.

TRI MILIJONE žen PRAVA LEPOTA

Gratis-kasete (proti 2 din za odpošiljatev) zahtevajte od zastopnika: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičklasova ulica šte. 23

brez krema,
brez pudra
samo po

"VELOUTY de DIXOR"

Nadomestila krema in
puder, a se ne masti
in ne maže obleke.

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna priložnost za tisk ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike: »Kum po kumu«, »Auto-moto«, »Kupitina«, »Vrednot«, »Poseda«, »Lokal«, »Stavovnja«, »Odbor«, »Lese« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluga«, če se s oglašom nudi zasluga, oziroma, če se išče potnika. Kdor si po pod temi rubrikama išče zasluga ali služba, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računajo enkratna priložnost Din 5.— za tisk ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna priložnost za tisk ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.— Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.— Vse priložnosti za male oglase se plačati pri predaji naročila, oziroma takoj po vstopu v listu ohenen s naročilom.

Pozor, gostilničarji, restavratirji!

Bermet vino črno iz Fruške gore nudi B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora, v sodih od 50 litrov naprej. To najboljšo zdravilno vino je edinstveno na svetu. Odlikovano s prvimi nagradami Brez Bermet vina Vaša gostilna ne bo napredovala. — Zahtevajte ponudbe od B. Marinkova, Sremski Karlovci, Fruška gora. 302

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plaša za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. — Kdor sprejema potnika, plaša besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (3)

Potnike

na obisk mizarjev za vse banovine s karjeto 1000 Din za prodajo katalogov mobilij sprejem. Lahka prodaja. Oglasi se je v Grevorčevi 131. 42994-3

Vsakdo

more pri nas kupiti prator ali hišo na nemarne mesečne obroke (podatki od 90 Din in pa dalje) za ceno brez konkurence in v najvišji deli Beograda.

Mi iščemo

totalizatorij potone in posrednika, ki ter go- rpe v vseh krajih. Jugo- slavski kot reprezentante našega polja, ki bi v smislu navedli nabitrali kuppe za stavbala in hiše.

Mi nudimo

vsakemu svojem reprezentantu možnost trajnega in velikega zaslužka. — Go- spodje in gospe, ki se opredelijo za gorj navedeno namembnost, naj vpošilijo svoje pismo pod šifro »Dobro i stvarno« na: »Cesta u Publicitas 4. 1. Beograd. 42984-5

Zastupnik

Kdor išče zastupnika, plaša za vsako besedo 50 par; za naslov ali za tisk 5 Din. — Kdor aucti zastupnik, pa za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (3)

Vsako prepisovanje

na »voj« prevajanje. Na- slov postavi v oglašnem od- delku »Jutra«. 42483-3

Pouk

Beseda 1 Din; za da- janje naslova ali za tisk 5 Din. — Kdor išče instrukcije, pla- šajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (4)

Francoščino

in nemščino poučnje diplomirani ude- lica jezikov z velično prakso. — Cenjene dopise prav na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 42702-4

Soterska sola E. Čeh

Tyrbava, Dunajska) cesta št. 25. Zahtevajte prospekt

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (1)

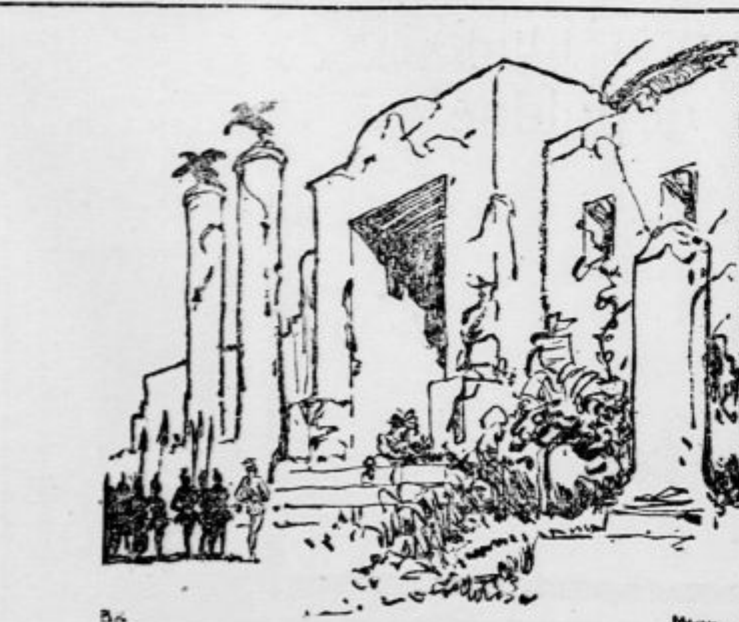
Vzgojiteljico

»perfektnim znanjem francoščine in nemščine izkusi k 2 dekletima. — Ponudba s hipotekom, zahtevki, prepisi, spričevali in sliki pod »Inteligentna« na oglašni oddelek »Jutra«. 42859-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

132.

Stopničasta steza se je vila na desno in levo in se nazadnje končala pred velikim svetiliščem. Tarzan in njegovi tovariši so se osupli gledali okoli sebe, ko so opazili v polnurno gibanje nerazločnih postav. Ni prijemljivega — samo neprijemljiv dojem življenja. In vendar se je življenje tako malo prilagajalo turobnemu, mrtvenemu mestu, ostanku davne minulosti.

Dekle

velebo knoečkih del, 182-2. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42933-2

Zobotehnik

prevrsten v zidu in kav- čoku, išče boljše etno- mesto. Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Zobotehnik«. 42938-2

Knjigovodka-

bilanclstka vajena vseh pravnih del, perfektna v nemščini, išče namembnost. — Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Večerja«. 42975-2

300 Din nagrade

dam oboji, ki prekrbi mladi in agilni prodajalji službo. Zmogla je kavijske in večje prodaje v vsaki etroki. Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Kjerki 50«. 42978-20

Brezposelna

proji dobra etra za zapo- slebno samo proti hrani. Opravljala bi vsa hišna Naslov pove oglašni od- delku »Jutra«. 42923-2

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (9)

Tricev, radioapar

z zvoničnim ugodno pro- dam ali zamenjati za kolo. Dopolnje na naslov: Marija Mohorac, Zirovski vrh — pošta Gorenja vas št. 7. 42937-9

Kateri

mehaniki ali ključavničar, ki mojster bi vodil ak- sa hrano in stanovanjem pridnega 18letnega dečka z dečelo. Nastop po mo- nosti od 27. decembra do 1. januarja. Dopolnje na na- slov: Dr. Čremčinski Vinke Gornja Radgona. 42444-44

Trg. vajenca

sa primerno tološko naobraz- bo etrovinam v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Po- nudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod značko »Trg ob izločeno«. 42855-14

Vajenko

sprejemam tako v Ljubli- ni, Naslov v oglašni odde- lku »Jutra«. 42990-44

Štirikolesno dirco

(vozilce) kupim. Pleterski kova 26/II. 42949-7

Kredenco

barok ali staronemški eteg — dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod »Kredenco«. 42933-7

Prodajam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za da- janje naslova ali za tisk 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (6)

Plinsko peč

(kamini) zelo dobro ohr- njeno, bele emajlirano ugodno prodam. Vprašati pri hišnici Beethovnova 6 ali telef. 24-57. 42900-6

Založniško in last-

niško pravico od najboljših avdionem- skih violinske šole, več vrenkov, napredaj. Ponudbe pod »Rentabilno« povratno anononemu zavo da Hinko Sax, Maribor. 42936-4

Puhasto perje

šeto, 60ano, I. vrste 34 Din, II. vrste 24 Din, 61. sto, bela, vosej 130 Din šivi puh 250 Din, razpo- šilja po postnem porzetju. L. Brozović, kemična št. stinica perja, Zagreb, Hira št. 32. 42900-13

Puhasto perje

15 Din 60ano 32 Din, puh 140 Din kilogram. ter

volno in žimo

za nadzore etrovin, poceni prodaja. Soga, Wafova 12. 42900-6

Smuški kraj

in smučti za etrovinjevalce dano za 700 Din napredaj. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra« 42947-6

Stelažo

sa 34 predalčki, za špece- rijo, dobro ohranjeno. Po- nudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Večerja«. 42909-6

Kontrolno uro

za čuvaja, skoraj nove po ugodni ceni prodam. Na- slov pove oglašni oddelek »Jutra«. 42902-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (16)

Vložno knjižico

Mesne hranilnice ljubli- nske, za 25-30.000 Din v zamem kot posejilo proti 10% obresti, na posestvo vredno 300.000 Din. Po- nudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod »Vrednote«. 42944-16

Vložno knjižo

Ljubljanske kreditne banke 100-420.000 Din kupim. Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod »Vrednote«. 42942-16

Hranilne knjižice

vseh domah takojšnjo pla- čilo. Na željo tudi zame- njam. Ponudbe na podruž- nice »Jutra« v Mariboru pod šifro »10«. 42907-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (30)

Prevzajem

hipoteko ali kupim posestvo, na ka- terem je vložena Kmet- ska posojilnica ljubljanske okolice. Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Zmerne obresti«. 42977-20

Na izbornu

domačo hrano sprejemam nekaj dan in gospodov na Aleksandrovi cesti. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42906-14

Najkoristnejša in najcenejša

Miklavževa darila

I.

1. Dolgouhi Jernejček

2. Princisa v pomaranči

3. Koko in druge živalske zgodbe

4. Mihec in princ Lenuhar

5. Čarolčni studenci

6. Božične pripovedke

7. Vilinske gosli

8. O srečnem krojaču

9. Bili so trije velikani

Vseh 9 knjižic stane: broš. Din 70.—, vez. Din 100.—

Posamezna knjižica stane: broš. Din 12.—, vez. Din 16.—

II.

1. Levstik Vladimir: Deček brez imena

2. Milčinski: Tolovaj Mataj

3. Sorli Ivo: Bob in Tedi

4. Filip Dom: Kako so se vrati ženili

5. Milčinski: Zgodbe kraljevičev Marka

6. Zmaj Jovan: Kalamandarija

7. Waschetova: Pravljice

8. Zmaj Jovan: Pisani obladi

9. Sorli: V deželi čirnucevc

Vseh 9 knjig stane vezano Din 100.—

+

Nas nad vse ljubljani miljenček

MILHIO

se je v ponedeljek, dne 28. t. m. po dolgi in mučni bo- lezni preselil med nebeske kraljice.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 30. novembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Planini pri Rakeku. 13200

Planina pri Rakeku, dne 29. novembra 1932.

Neutolažljivi oče Edo Fungertnik, mati Justina Fungertnik in brata Peterček in Etko.

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (17)

Hlev za 1 konja

iščem v bližini Trilake ceste ali Rožne doline. — Ponudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Stavbe«. 42972-17

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (12)

Mizarji! Novosti!

Izšel je krasen katalog v Nemčiji: 135 moder- nih spalnic, jedilnic in gosposkih sob ter stane vezan samo 135 Din. Nadalje so izšli: kuh- nijski (40 modernih kuhinj) 120 Din, stavb- ni (vrata in okna, 200 strani) 140 Din, oprave za restavracije 130 Din, oprave za pisarne 120 dinarjev, tapetirski iz- delki (Polstermöbel) 130 dinarjev, mize, najno- vejše 105 Din, stoli in stolice 105 Din. Posa- mezne mobilije (Elein- möbel) 115 Din. Po po- vzetu. Ako ne ugasja, denar nazaj. Samozas- topstvo: Ludvik Her- št, Gregoričeva 15. — Potniki s kavijsko 1000 dinarjev naj se zlasti jo. 42993-12

Prodajam:

VILO, novozidano, kom- fortno, tristanovnjaško, 610 m² vrta, pri novi cerkvi v Šiški, za Din 380.000;

VILA s 4 stanovanji, pre- ko 1000 m² razširjenega vrta, lepo opremljena, v Zg. Šiški, za 285.000 Din;

PARCELO 700 m² veliko, pod Martincovo cesto, po 205 Din;

Naslov pove oglašni oddelek »Jutra«. 42900-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (35)

Srebrne krone

stare zlato in srebro kupuje Rafnerja dragi kovin. Ljubljana. Hirska ulica šte. 30. vhod 2. Vidovarske ceste, pri go- štišni Mošina. 70

Prehrana

Kdor nudi prehrano plaša za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (14)

Sadje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (34)

Lepa jabolka

po znanih cenah kupite pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. 42745-34

Soba s kuhinjo

z vodo, 300-350 Din, suho, 180 m² mlađa zakona. Po- nudbe na oglašni oddelek »Jutra« pod šifro »Javnost«. 42979-31/2

Soba odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za tisk 5 Din. (26)

Lepo sobo

z vodom, s stopnjico, s komfotom, kopališče in klavirjem, v novi in moder- ni hiši v centru mesta oddam. Naslov pove oglašni oddelek »Jutra«. 42901-23

Separirano sobo

oddam na Starom trgu št. 26/II. 42902-23

Separirano sobo

lepo opremljeno oddam ob 88 in stari osebi na Taboru 5/I. 42935-23

Soba

s posebnim vzhodom, elek- triko in parketom, event. s klavirjem oddam eni ali dvema solidnima osebama. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42902-20

Sostanovnica

»hrano ali bres sprejemam k dajanje etrovin. Soba je dnevno kuzina. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42923-23

Opremljeno sobo

z 2 posteljami odda Pfeifer Blewelsova cesta 15/III. 42904-23

Opremljeno sobo

lepo, separirano, takoj oddam enemu ali dvema gos- podoma na Poljanski ce- sti št. 19/II. 42877-23

Soba

za eno ali dve osebi oddam blizu bolnice. Na Kodeljovo 13. Cesta smeri 42870-23

Dva gospoda

sprejema s 1. decembrom na stanovanjem Urbančič, Ljubljana, Hrenova ul. 19. 42902-23

Majhno sobo

v etroini mesta oddam po umetni ceni. Naslov pove oglašni oddelek »Jutra«. 42906-23

Dve prijazni sobi

solidni, oddam. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42907-23

Lepo sobo

s posebnim vzhodom, par- ket in elektriko, event. s klavirjem oddam v centru mesta. Naslov v oglašnem oddeku »Jutra«. 42903-23

Lepo sobo

s posebnim vzhodom, s hrano ali bres oddam v cen- tru mesta eni ali dvema osebama. Naslov v oglašni oddeku »Jutra«. 42900-23

Lepo sobo

s posebnim vzhodom, s hrano ali bres oddam v cen- tru mesta. Naslov v oglašni oddeku »Jutra«. 42903-23

Lepo sobo

s posebnim vzhodom, s hrano ali bres oddam v cen- tru mesta. Naslov v oglašni oddeku »Jutra«. 42903-23

42903-23</

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Pardaillan si je dejal, da ob tej uri nadaljnje zasledovanje ne bi bržkone obrodilo uspeha. Razen tega je pa imel še drugi, zelo važen opravke.

Tako misleč se je vrnil k »Velikemu odpiranju« in si tudi sam naročil pošteno večerjo. Ko jo je pospravil, se je zleknil na stolu, uprl oči v strop in jel premišljevali. Nočilo se je; ura, ob kateri so zapirali mestna vrata, se je bližala. Vitez je opasal meč, se zaval v plašč in z odločnimi koraki odšel.

»Pojdimo prenočevat k milijonom. Radoveden sem, kaj se bo zgodilo.«

28.

Leonora Galigai, ki jo je spremljal Saëtta, je bila prišla domov, ne da bi se bilo sploh kaj zgodilo. Pred vrati je odslavila spremljevalca. A bivši učitelj borjenja ji je rekel s tisto zaupnostjo, ki je ne bi bila dovolila nikomur drugemu izmed svojih služabnikov:

»Signora, rad bi nečaj govoril z vami.«
Leonora ga je pogledala s svojim žarkim očesom in smehljal je zletel preko bledeh ust.

»Pojdi z menoj!« je rekla.
Ko sta bila sama v njenem kabinetu in se je spustila v naslanjač, je malomarno velela:

»Vzemirjen in mračen si videti, Saëtta, kaj? Najbrž te skrbi tisto, kar sem rekla Jehanu Hrabremu? Bojisi se, da mu ne bi v

207

resnici prizanesla.«

»Signora,« je odvrnil Saëtta, »vaše bistro oko vse vidi. Ničesar vam ni moči skriti.«

»Nu,« je mračno nadaljevala Leonora, »pomiri se. Ne našlim mu prizanesi — narobe! Moje besede so imele samo namen, zbuditi v njem zaupanje. Jutri, Saëtta: jutri bo v mojih rokah!«

»Per la madonna, signora, težko breme ste mi vzeli s prsi!« je vzkliknil Saëtta. »Ne morete si misliti mojega obupa, ko sem zvedel, da je Jehan Hrabri baje poginil pri tisti razstrelbi na morišču. Malo je manjkalo, pa bi se bil nabodel na svoj meč. In ko sem ga spet zagledal, živega, zdravega in predrnega — per Dio! kar znoret sem hotel od veselja. Zato si lahko predstavite mojo jezo in razočaranje, ko ste mu rekli, da ga boste odslej pustili pri miru.«

Leonora se je tiho zasmejala. Saëtta, ki jo je dobro poznal je vztrepetal od divjega zadovoljstva.

»Tiga se drami,« je pomislil, »Gorje Jehanu Hrabremu!«

»Saj bi vendar moral vedeti, s kom imaš opravka,« je rekla Leonora. »Kako si le mogel misliti, da se bom odrekla maščevanju? Doslej ga nisem sovražila; hotela sem ga udariti, ker mi je bil na poti, nekoliko pa tudi zato, da bi ustregla Conciniu, ki ga ne more videti živega. A zdaj je drugače. Zdaj ga sovražim tudi jaz. Najbrž bi mu pripravila tisoč smrti, zakaj vsi moji načrti bi bili že uresničeni, da ni tega zoprnega širokoustneža!«

»To je: kralj bi bil mrtev, in vi bi bila gospodarica,« je cinično pripomnil Saëtta.

»Da,« je s strahotno hladnokrvnostjo dejala Leonora.

Saëtta jo je gledal kakor zamaknjen. Čutil je, da je zdaj Jehan izgubljen in da Leonora ne bo odnehala, dokler ga ne stare.

»Signora,« je rekel, »sami veste, da živim že mnogo let samo za

to maščevanje. Zato mi nikar ne zamerite, da vas vprašam, kaj nameravate.«

»To ti bom jutri povedala, Saëtta. Za zdaj vedi, da moj človek, Saint-Julien, pazi na tega bahača in na njegovo golobčico. Jutri mi bo povedal, kaj je opravil. Če je pametno izvršil svojo nalogo, bosta zaljubljenca jutri v mojih pesteh.«

Do tod je Saëtta vse ugajalo. A Leonora je dodala:

»Maščevanje, ki jima ga pripravljam, je takšno, da se ti bodo zdeli tvoji najbolj krvoločni naklepi otročarija.«

S temi besedami je storila Leonora Galigai veliko, težko napako, ki bi se je bila gotovo ustrašila, če bi bila bolje poznala duševno stanje svojega zaupnika.

Od dne, ko je bil ugrabil Pardaillanovega sinu, to je, že osemnajst let, je Saëtta sanjal o tem, kako bo pripravil temu otroku smrt na morišču: enako smrt, kakor jo je bila pripravila Jehanova mati njegovi hčerki. Ta misel se mu je bila kar blazno zajedla v glavo. Drugače si maščevanja sploh ni mogel predstavljati. Saj smo ga pravkar slišali, ko je rekel, da se je hotel ubiti, ko je slišal, da je Pardaillanov sin umri drugačne smrti, ne take, kakršno mu je bil namenil.

Leonora Galigai je Saëtta popolnoma zaupala. Videli smo, da je govorila z njim odkrito, kakor ne govori kmalu človek s človekom. In to zaupanje je bilo upravičeno. Stari razbojnik bi se bil dal rajši sesekati, kakor da bi jo bil izdal.

Videli smo pa tudi, da se ni obotavljal iti k ministru Sullyju in mu pokazati poti do milijonov, po katerih je hrepenel Concini. To je bil usoden korak, ki bi bil utegnil tudi Leonoro veliko stati. In vendar se ga Saëtta ni obotavljal storiti, ker se je bal, da ne bi Concini odstraniti Jehana na svojo pest in mu s tem pokvariti maščevanja.

ČUDO KOŽNE NEGE

Preizkusite »Lavenor« vodo za kožo in obraz s dodatkom Hamamelis virginica (virginično čarobno grmičje — With Hazel). Avtoritete hvalijo zdravilno učinkovitost virginičnega čarobnega grmičja Hamamelis: naglo odpravi vse kožne hibe, napne in posveži polt, prežene gube, ruže in druge starostne pojave. Te na čudo meje lastnosti »virginičnega čarobnega grmičja« skriva »Lavenor« voda za kožo in obraz. Steklenice stanejo mala 20 Din, srednja 36 Din in velika 48 Din.

„Lavenor“ voda za kožo in obraz

Edelvalde Jünger & Gehard, ustanovljeno 1872, Berlin S 14.

Zaloga drogerija Gregorij, Ljubljana, Prečernova 5.

SODNA DRAŽBA

različnih kuhinjskih posod, gospodinskih potrebščin, trgovskih omar in polic bo 13195

v sredo 30. novembra 1932 ob pol 15. uri na Dunajski cesti št. 31

ČEVLJI NOGAVICE

J. LAH MARIBOR

KRUŠNO MOKO

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg št. 32. 136

Vse, kar želite,

dobite v »Jutrovem« malem oglasniku.

JANKO SPREITZER, trgovec
GERTRUDE SPREITZER roj. WAGENER

POROCENA

Ljubljana 13222

V novembru 1932

Amsterdam

Sv. Miklavž

z velikim spremstvom obišče jutri dne 1. decembra t. l. od pol 5. do pol 6. in od pol 7. do pol 8. zvečer trdko

F. M. Schmitt

Pred škofijo 2.

Lingerjeva 4.

Z obilnim obiskom počastite prihod blagega dobrotnika! 13470

Nesreče...

Nesreče na polovanju ne pomenijo ničesar v primeri z onimi, katerih ne vidite, z nesrečami, katerih vzrok je pomanjkljiva nega zob. Zavarujte se pred takšnimi nesrečnimi slučajmi s tem, da očistite svoje zobe zjutraj in zvečer ter po vsaki jedi s pasto GIBBS.

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nadvse dobra mamica, stara mamica, sestra in teta, gospa

Alojzija Wieltschnig

posestnica zdravilišča Slatina-Radenci

dne 28. novembra v 60. letu starosti po mukepolni bolezni nenadno preminila.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 1. decembra ob 10. uri dopoldne iz Radencev na farno pokopališče v Kapeli.

Slatina-Radenci, dne 29. novembra 1932.

Žalujoci ostali